

Glavni slovenski tednik v Zdrženih državah
Izhaja vsako sredo.
Narednina:
Za člano, na leto... \$0.96
Za nečlane... \$1.50
Za inozemstvo... \$2.00
NASLOV
uredništva in upravnishva:
1951 W. 22nd Place,
Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.
Issued every Wednesday
Subscription price:
For members yearly \$0.96
For nonmembers... \$1.50
Foreign Countries... \$2.00
OFFICE OF PUBLICATION:
1951 W. 22nd Place,
Chicago, Ill.
Telephone: Canal 2487

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON JUNE 22, 1918.

No. 40.—Štev. 40.

Chicago, Ill., 9. oktobra (October) 1918

Leto IV. Volume IV.

Centr. zavezniki prosijo za mir—Avstrija odobrava Wilsonove mirovne pogoje.

Pariz, Francija, 5. oktobra. — Nemčija, Avstrija in Turčija so vse naenkrat sklenile naprositi predsednika Wilsona, da naj jih zastopa pri posredovanju za premirje in dosego splošnega miru. Tako se poroča semkaj iz Berna Havas časnikarski agenciji.

Avstro-ogrski minister v Stockholmu je dobil od svoje vlade naročilo, da naj potem švedske vlade odpošlje predsedniku Wilsonu ponudbo za takajšnje mirovno pogajanje z ostalimi zavezniki. Besedilo te ponudbe se glasi sledeče:

Avstro-ogrski monarhija, — vodeča samo ofenzivo — se je že ponovno izrazila, da naj bi se naredilo konec sedanjemu prelivanju krvi in prišlo do častnega miru. Vsled tega predlaga s tem, da naj predsednik Wilson s porazumno z ostalimi zavezniki ukrene potrebne korake za splošno premirje na suhem, na morju in v zraku in da naj se takoj prične z mirovnimi pogajanjmi.

Ti mirovni pogoji se bodo opirali na 14 točk (zahtev), katere je označil predsednik Wilson v svojem govoru z dne 8. jan. t. l. na 4 točke njegovega govora z dne 12. febr. t. l. in na točke v najdenem predsednikovem govoru z dne 27. sept. 1918 v New Yorku.

Mirovni pogoji Združenih držav.

Glavni pogoji, na katere se opira predsednik Wilson so sledeče:

- 1.) Odkrita in jasna mirovna pogajanja v vseh mednarodnih sporih v okviru javne diplomacije.
- 2.) Popolna svoboda morja v mirovnem in vojnem času na podlagi mednarodnega prava.
- 3.) Odprava vseh ekonomskih zaprek in ustanovitev enakopravnih trgovinskih pogojev med vsemi narodi, ki bodo ugotavljali mir in ki bodo podlagi njih združnega obstanka.
- 4.) Garancija, da se bo reduciralo oboroženo narodno silo na najnižjo stopinjo v prilog varnosti doma.
- 5.) Nepriprava preosnova vseh kolonialnih zahtev; opira se na načelo, da imajo prizadeti narodi jednake težnje z ozirom na koristi svojega vladanja.
- 6.) Evakuacija vsega ruskega teritorija in priložnosti Rusiji do svojega razvoja.
- 7.) Evakuacija Belgije, ne da bi se pri tem kaj kršilo suvereniteto iste.
- 8.) Vse francosko ozemlje se mora osvoboditi, povrniti in popraviti zato, ker si je Nemčija prilastila Alzacija in Loreno.
- 9.) Preuredba italijanskih mej z ozirom na priznane obmejne črte po narodnosti.
- 10.) Ljudstvo Avstro-Ogrske mora imeti med narodi svoje varno in zagotovljeno mesto. Avstrijskim narodom naj se ugotovi najbolj svobodno priložnost za svoj avtonomni razvoj. — (To pomenja za avstrijske narode pravico samoodločevanja.)
- 11.) Evakuacija Rumunske, Srbije in Črne gore in da bodo imela Srbija prosti dostop do morja. Mednarodna garancija za ekonomsko in politično neodvisnost balkanskih držav.
- 12.) Suvereniteta turškega dela ozemlja pod otomanskim cesarstvom. Turčija mora ugotoviti tudi drugim narodom pod njeno vlado varnost življenja ter priložnost do avtonomnega razvoja. Dardanelaska morská ožina mora biti pristopna vsem narodom.

13.) Ustanovitev neodvisne poljske države vpoštevši ozenlje, na katerem živijo izključno Poljaki. Poljakom se mora ugotoviti prosti dostop do morja, politično in ekonomsko in teritorialno neodvisnost na podlagi mednarodnega prava.

14.) Zveza narodov, ki bo tvorila medsebojne garancije politične neodvisnosti, in enako teritorialno pravico za velike in male države.

Nemčija želi tudi mir.
Amsterdam, Holandsko, 5. okt. Novi nemški kancler, princ Maksimilijan Badenski je v državnem zboru omenil, da naj se Nemčija obrne na entente zaveznike v zadevi mirovnih pogojev. V to svrhu je treba izbrati indolentni pooblaščenec, ki bodo v kaki nevtralni državi razpravljali o tem vprašanju.

Amsterdam, Holandsko, 6. okt. Neta, katero je poslal nemški kancler predsedniku Wilsonu s posredovanjem švicarske vlade o zadevi premirja se glasi takole: "Nemška vlada se obrača s prošnjo na predsednika Združenih držav, da naj se vzame za zopetno uvodbo miru. V to svrhu naj povabi pooblaščenec vseh bojujočih se sil."

Nemčija odobrava načrt predsednika Wilsona, kakršnega je označil v svoji poslanici na kongres dne 8. januarja t. l. in v svojih kasnejših proklamacijah. Pred vsem se Nemčija strinja z mirovnimi pogoji, katere je predsednik Wilson razložil v svojem zadnjem govoru z dne 27. sept. Da se bo ustavilo nadaljnje prelivanje krvi, prosi torej nemška vlada za takojšnje razoboroženje na suhem, na morju in v zraku.

Važne mirovne točke.
Nemčija se strinja, da naj se Avstro-Ogrsko pretvori v federalno državo; glede ruskih obmejnih držav naj ljudstvo samo določa; to velja za Litvansko in Poljsko. Belgijo naj se popravi in ji da odškodnino. Alzacija in Loreni naj se dovolijo popolno avtonomijo. Nemčija zahteva povrnitev svojih izgubljenih kolonij. Zaeno se bo entente zaveznike naprosilo, da naj leti stavijo Nemčiji pogoje, pod katerimi bi bili pri volji sklepati mir.

Nemški kancler princ Maksimilijan Badenski je dalje v svojem govoru v državni zbornici rekel, da je tudi Nemčija pri volji stopiti v mirovno ligo narodov na podlagi enakih pravic. Poluradno Wolfovo časnikarsko izvestje je dne 5. oktobra obelodanilo v nemških listih dobesedni govor, katerega je zadnjič držal predsednik Wilson v pogledu premirja. Nastop nemškega državnega kanclerja smatra nemško tako tudi avstrijsko časopisje za prvi glavni korak k miru.

Basel, Švica, 5. okt. — Princ Maksimilijan Badenski, novi nemški državni kancler se je večeraj mudil pri avstro-ogrskem, turškem in španskem poslaniku v Berlinu v pogled umirovnih pogajanj.

Nemčija v strahu.
Nemčija bi vsled tega rada sklenila mir, ker se boji, da jo ne bosta zapustili po zgledu Bolgarije še njeni dve preostali centralni zaveznici, Avstrija in Turčija.

Pred vsem so jo pa do tega prisilile ogromne izgube in porazi v zadnjem času. Največja nemška trdnjava Metz je sedaj že obkoljena s sovražniki; če pade ta trdnjava, bi bila usoda Nemčije zapečatená.

Mnenje Anglije o mirovnih pogajanjih.

London, Anglija, 7. okt. — Če se bodo držali zavezniki in Združene države svojega programa za pravico in stalen mir, bo morala tudi Nemčija kmalo slediti Bolgariji s tem, da se bo brezpogojno udala. V to silo Nemčijo današnji vojni položaj, kajti ententni zavezniki zbirajo danes svoje armade že na mejnih točkah Nemčije. Grehi in zločini Nemčije so tako veliki, da se ista boji velikega maščevanja od strani ententnih zaveznikov.

Dunaj in Vatikan.

Bern, Švica, 7. okt. — Avstro-ogrski kancler se je te dni zopet obrnila na sv. Stolec v Rimu s prošnjo, da naj papež podzame nove mirovne korake. Ker so bili dosedaj vsi tozadevni poiskusi vs. očeta brez uspeha in ker zavzema sedaj Vatikan strogo nevtralnó stališče, je prošnja Avstro-Ogrske odklonil.

Amerika ne veruje Nemčiji Odgovor sledi kmalo.

Washington, D. C., 7. okt. — Friderik Oederlin, atašej švicarske legacije je danes osebo izročil predsedniku Wilsonu nemško mirovno noto. To je povzročilo v tukajšnjih krogih misel, da je poslal mirovno noto sam nemški cesar.

Ko se je danes v senatski zbornici razpravljalo o nepričakovani nemški mirovni ponudbi se je senator Hitchcock iz Nebrasko izjavil, da sploh niti misliti ni, da bi se vsled tega takoj prenehalo bojevanjem na francoski fronti. Nemčija se mora brezpogojno udati vsem zahtevam predsednika Wilsona, potem šele bomo govorili o miru z zastopniki nemškega ljudstva" je omenil Hitchcock. Senator Lodge, vodja republikanske manjšine, je dejal glede tega sledeče: "Premirje bi pomenilo sedaj izgubo vojne in vsega, za kar smo se dosedaj borili. Nemčija bi samo radi tega stopila v daljšo mirovno debato, da bi v tem času ojačila svojo armado na fronti. Če hočemo doseči popolno zmago nad Nemčijo, jo moramo pred vsem soditi za mir."

Predsednik Wilson se pripravlja za odgovor.

Washington, D. C., 7. okt. — Predsednik Wilson se je danes posvetoval s poslaniki ententnih zaveznikov, kako naj bi na umestni način odgovoril na zadnje nemško mirovno noto. V obče se sodi, da bo ta velevažni odgovor sestavljen in odposlan na pristojno mesto že tekem 48 ur.

Danes je bil predsednik Wilson ves dan zelo zaposlen. Vse ardičence je preložil, tako tudi svoje običajno dnevno razvedrilo. Od jutra do večera se je mudil v svojem uradu s sestavo odgovora, katerega bo v kratkem odposlal centralnim zaveznikom.

Danes je dospel v Washington kolonel E. M. House, tajni in zapupni svetovalec predsednika Wilsona v vseh važnih zadevah.

Mirovna resolucija v senatu.

Washington, D. C., 7. okt. — Senator Mcumber iz North Dakote je predložil danes sledečo

skupno resolucijo kot odgovor na zadnje nemško mirovno ponudbo: "Dokler Nemčija ne odpokliče svojega vojaštva domov, dokler Nemčija ne izroči svojega orožja, municije in mornarice Združenim državam in njih zaveznikom — se ne sme prenehati z bojevanjem in kakim premirjem.

Še predno bi prišlo do premirja, se mora Nemčija predvsem odločno izraziti, da se strinja z vseni odškodninskimi točkami, katere ji stavijo naši zavezniki.

Nemčija mora plačati odškodnino in stroške zopetne gradbe vseh porušljenih mest in vasi, katere je opustošila nemška armada. Tako mora tudi popraviti opustošeno ozemlje za kmetovalce.

Nemčija mora plačati vsak dolar odškodnine, katero zahteva ljudstvo tega, ali onega ozemlja vsled od nje prizadetega opustošenja.

Nemčija mora dati primerno odškodnino za vsak zločin, katerega je doprinesla s pomočjo svoje armade na suhem, ali na morju v protislovju z vojnimi in mednarodnimi postavami.

Nemčija mora odstopei Franciji Alzasko in Loreno ter ji plačati nazaj vojno odškodnino 5 milijonov frankov, katere je dobila leta 1870. Nemčija se mora ukloniti vsem zahtevam, koje je predsednik Wilson v svoji znani poslanici letos dne 18. januarja omenil.

Predsednik Wilson — mirovni sodnik.

Amsterdam, Holandsko, 7. okt. Dunajsko časopisje se na dolgo in široko bavi z mirovnim vprašanjem, za katero so se jeli pogajati centralni zavezniki.

V raznih člankih se navaja pred vsem izgovor, da centralni zavezniki ne iščejo miru, da bi bili v to moralno? primorani? vsled zadnjih nepopolnih dogotkov na bojnem polju. Do zopetnih mirovnih pogajanj je prišlo v Avstriji in Nemčiji baje vsled tega, ker se zavzema za mir ljudstvo samo. Državni poslanci so v avstrijskem parlamentu že večkrat poudarjali, da naj se sklene mir brez kake anekstije ali zahtevanc vojne odškodnine.

Sedaj se je končno avstrijska vlada izjavila, da odobrava in sprejme vseh 14 mirovnih točk, katere je stavil predsednik Wilson v svojem govoru z dne 8. januarja 1918 in da prepušča njemu vso razsodbo za dosego pravičnega miru za obe stranke (Avstrijo in Ameriko). Ker je torej predsednik Wilson že obelodanil svoj konkretni mirovni program, je upati, da bodo istega odobrili tudi ententni ter centralni zavezniki.

Anglija in Nemčija.

London, Anglija, 7. okt. — V uradnih krogih se govori, da Anglija ne bo odobrila mirovne ponudbe Nemčije; Angliji bodo nedyomno sledili še ostali ententni zavezniki.

Sedanji nemški kancler je stopil na dan s svojim mirovnim pogajanjem najbrže vsled kakih sebičnih namenov. Nemčija bi rada s tem oslabilá zavezniške čete na svoji meji. Zvita Nemčija ne bo nikdar ujela zaveznikov v svoje zanjke kakor se je to vršilo z Rusi, Ukrajinci in Rumunci. Nemčija mora kapitulirati na tak način, kakor Bolgarija počela šele bomo govorili o miru.

Mi smo tudi uverjeni, da bi bilo Ameriki hudo in žal sklepati sedaj kak mir, kajti Amerika se je odločila priti s svojo zmagonosno arma

do do Berlina ter na ta način uničiti nemški militarizem.

Prince Maksimilijan, novi nemški kancler želi povrnitev izgubljenih nemških kolonij v Južni Afriki. O tem ni govora. Te kolonije bodo ostale v naši posesti. Anglija pričakuje torej, da bo predsednik Wilson takoj odgovoril na nemško mirovno noto in sicer nepovoljno, ali neugodno; temu bodo sledili tudi preostali ententni zavezniki.

Položaj v Bolgariji. — Kralj Boris na prestolu.

Amsterdam, Holandsko, 5. okt. Položaj v Bolgariji je sedaj splošno nepovoljen, ker je ista odstopila od centralnih zaveznikov. Ker je postal bivši bolgarski kralj Ferdinand čepovedal svojemu prasetelu, je naprosil ves svoj prejšnji kabinet, da naj ostane na svojem mestu. Sedanji bolgarski prestol je zasedel princ Boris, drugi sin bivšega bolg. kralja. Kralj Boris je bil rojen dne 30. januarja t. 1894.

Prvi značilni korak, katerega je novi bolgarski kralj Boris podvzel je bil ta, da je proglasil splošno demobilizacijo bolgarske armade; njegov oče, bivši kralj Ferdinand je odpotoval minuli petek za stalno iz dežele.

Basel, Švica, 6. okt. — Povodom kronanja novega bolgarskega kralja Borisa so se vršile v Sofiji velike narodne svečanosti. Vsa mesta in vasi so obhajala ta dogodek na slovesen način med zvonjenjem in s prireditvami slavnostnih parad. Iz kraljeve palače je Boris nagovoril pri tej priliki svoje ljudstvo sledeče: "Hvala vam za vaše manifestacije in izraze domoljublja. Jaz gojim trdno zaupanje v srečno zvezdo naše države in mislim, da se vsi bližamo srečni bodočnosti."

Srbski prestolonaslednik povisan v generala.

Otok Krk, Grška, 6. okt. — Srbski prestolonaslednik Aleksander je bil povisan v generala v priznanje njegove zadnje zmage na macedonski fronti. Srbska vlada mu je hotela podeliti to čast že minulega meseca junija, kar je pa Aleksander odklonil, češ, da take časti ne zasluži, dokler se ne izkaže zmagovalcem v kaki bitki.

Turčija proti tudi za mir.

Pariz, Francija, 7. okt. — Tukaj krožijo vesti, da se je Turčija obrnila do španske vlade, da naj le ta izposluje pri predsedniku Wilsonu potrebne korake za dosego prelovnih korakih debatiralo v mirja. Bolj natančno se bo o miruškem parlamentu, katerega bo sultan otvoril dne 10. t. m.

Zavedni Čehi.

Pariz, Francija, 7. okt. — Te dni se je vršilo v Pragi glavno zborovanje zastopnikov Češke Narodne Lige. Na tem zborovanju so Čehi izdali svoje novo geslo: "Svoboda ali smrt!" Na Češkem je nastalo vsled tega te dni pravo revolucionarno gibanje, ki se širi tudi v druga slovanske mesta avstrijske monarhije.

Nagrada za ujetje Amerikancev.

Z ameriško armado v Loreni 30. sept. — Poveljnik ukega nemškega vojaškega oddelka je razpisal 400 mark (\$100) nagrade onemu, ki mu dovede prvega ameriškega vojnega ujetnika v bližini Toula; tako pripovedujejo nemški vojni ujetniki, katere smo mi obkolili. Politični poveljnik je celo zagrežil,

da bo poslal ves svoj polk v partizno službo, samo da bo dobil kakega živega Amerikane. Ameriškim fantom pa ni potreba ponujati nobene denarne nagrade.

6 sinov in dva zeta v vojni.

Montgomery, Ala., 7. okt. — Tukašnji farmar F. H. Hensek, rodóm nemških starišev, se je prostovoljno ponudil za agitatorja pri kampanji sedanjega Vojnega posojila iz vzroka, ker ima vse svoje sinove v vojni, poleg tega pa še dva zeta. Najstarejši izmed njegovih sinov šteje 32 let, drugi 30, dalje 28, 26, 21 in 19. Trije izmed teh so že na Francoskem, ostali pa že tudi težko čakajo pridružiti se "over-there" svojim bratom.

Podaljšanje nabornih letnikov.

Washington, D. C., 7. okt. — Vojni department je dovolil, da se lahko jemlje v armadno službo nabornike tudi od 45. do 55. leta in sicer k ordonancem, sanitetskemu "quartermaster" in signalnemu oddelku. To je bilo doboeno vsled tega, da bo mogoče mlajše moči teh oddelkov vprabljati za kaka bolj važna mesta.

POZOR ČLANSTVO RAZNIH SLOVENSKIH DRUŠTEV IZ CHICAGA!

Prihodnjo soboto popoldne se vrši v dolenjem delu našega mesta velika patrijotična parada, katere se bode udeležilo 32 v Chicagu živčnih narodnosti. Ta parada se bo vršila povodom 100 letnice obstanka države Illinois, povodom dneva Svobode in 426. spominkega dneva odkritja Amerike ter povodom kampanje Vojnega posojila.

Na seji zastopnikov raznih slovenskih društev, vršeci se dne 7. t. m. je bilo soglasno sklenjeno, da naj se vsa tukajšnja slovenska društva korporativno udeležijo te velike parade.

Ako bo označeni dan počivalo vse delo v Chicagu, ali če tovarne ne bodo obratovala naj se zbirajo posamezna društva na svojih poljudnih prostorih (lahko v dvoranah), ter naj uredijo tako, da se bomo zbrali v soboto, 12. t. m. med 12. uro in pol 1. uro popoldne na Van Buren in Canal St. (tostran vode). Točno ob pol 1. uri odkorakamo proti Michigan Ave., kjer se bomo pridružili glavni paradni vrsti. Naša skupina bo prideljena XIV. diviziji, ali "diviziji inozemcev". (Foreign Language Division). Društva, ki imajo svoje ameriške zastave naj iste prinesejo s sabo. Če se torej ne bo delalo prihodnjo soboto, naj se te parade gotovo udeležijo sleherni Slovenci iz Chicaga. Slovenci se bomo priklopiti skupini Jugoslovanov. Oskrbno glede nastopa žensk v slovenski narodni noši ima v rokah Mrs. Helena Kušar na 2058 W. 23 Street.

Za godbo in primerne najise bo tudi preskrbljeno. V slučaju pa da bodo ta dan tovarne dopoldne obratovala, naj vsako posamezno društvo iz naše slovenske naselbine izbere in določi nekaj svojih zastopnikov, ki naj se istotako označeni dan zbirajo skupaj na Van Buren St. in Canal St. med 12. uro in pol 1.

Opozarjamo pa naše udeležence te parade, da naj bodo točni, kajti glavna parada se prične točno ob 1. uri popoldne. Slovenski kampanjski odsek za Vojno posojilo.

Društvena naznanila in dopisi

URADNO NAZANILLO

Is urada predsednika dr. Vit. sv. Jurija št. 3. K. S. K. Jednote, Joliet, Ill.

Kakor znano članom zgoraj imenovanega društva vrši se prihodnja redna mesečna seja prihodnja nedeljo (13. okt.) ob eni uri popoldne v šolski dvorani sv. Jožefa, in ker sem prejel posebno pismo od strani vlade iz Washingtona, D. C., radi tega tem potom službeno opozarjam in prosim vse člane zgoraj imenovanega društva, da se te seje vsakteri za gotovo vdeleži. Pismo je velike važnosti za društvo kakor tudi za posamezne člane, zato je vsakie rega člana dolžnost, da pride k seji, ker se bo o vsebini pisma debatiralo in razpravljalo. Pridite torej na sejo vsi, da ne bodo pozneje morebitnega izgovaranja, da se gre ali za kaj se je šlo.

Z bratskim pozdravom, John Kren, st. Joliet, Ill. 30. sept. 118.

Joliet, Ill. 7. okt. 1918.

Slika predstavlja slovenskega vojaka Martin R. Konda, sina ugleduh in odličnih starišev g. in ge. Martin in Uršula Konda, v Jolietu, Ill.

Sobrat Martin R. Konda.

Rodil se je v Jolietu Ill., dne 19. jan. 1. 1896. Pristopil v društvo Vitezov sv. Jurija št. 3. in v K. S. K. Jednote, dne 12. febru. 1912. k vojakom je bil potrjen dne 27. feb. kamor je odšel 27. jun. 1918 v Wheeler Camp, Ga. Prideljen je C. E. 123 Inf. Reg. Sedaj se nahaja "Somewhere over there."

Junaškemu mladeniču in društvenemu sobratu želim v imenu vseh članov (ie) našega društva, da bi mu Bog dal dočakati tistega gotovo težko pričakovane dne, da bi se zopet na svoj dom povrnil.

Dal Bog torej da bi se tudi naš Martin zdrav, zmagovit in s častno odlikovano kolajno na hrabrih prsih zopet povrnil po prečistem bojevanju na dom k svojim starišem in k svojemu edinemu bratu Franku, katerega je doma pustil.

Sobratiški pozdrav vsem vojakom in sobratom in sosestram K. S. K. Jednote. Joseph Panian, tajnik društva št. 3. K. S. K. J.

NAZANILLO

Is urada tajnika dr. sv. Alojzija št. 47 KSKJ. Chicago Ill.

Zaradi prihodnje društvene seje želim opozoriti vse člane našega društva, da se bo ista vršila drugo nedeljo v mesecu, to je dne 13. oktobra ob 2. uri popoldne v navadni dvorani in ne več ob sobotah, kakor dosedaj. Torej naj vsi vsak član zapomne, da bo seja zanaprej vsako drugo nedeljo v mesecu.

Pri tej priliki želim tudi opomniti, člane ki so dolžni na društveni seji, da naj svojo stvar poravnajo.

Se nekaj prosim člane našega društva, da naj stori sleherni svojo patrijotično dolžnost ki ga veže in sicer, da naj vsakdo kupi posojilo Svobode (Liberty Bond) v največji svoti, kar kdo zmore.

Vsi Slovenci moramo gledati na to da bomo v tej zadevi dospele "over the top", nakar bomo lahko zelo ponosni. S tem pripomoremo vojakom našega strica Sam-a priti poprej v kajzerjevo gnezdo v Berlin. Ne pozabite torej na četrto Vojno posojilo! John Wukshinich, tajnik.

NAZANILLO

Naznanjam vsem tistim članicam društva Marije Pomagaj št. 78. K. S. K. J. iz Chicaga, ki niso bile na zadnji seji dne 21. sept. da bode redna mesečna seja za oktober, v ponedeljek, dne 14. oktobra ob pol 8 uri zvečer. To pa zaradi tega, ker bodo dne 19. okt. j. tretjo soboto in tretjo nedeljo v oktobru igra v korist blagajne društva Marije Pomagaj žijo te seje v obilnem številu, primenovana "Pri Kapelici".

Članice se naj zagotovo udeležijo zato, ker se bode moral voliti odbor, ki bode delal pri obeh igrah v dvorani. Drugie pa, da članice plačajo assessment na seji, ker teden pred igro ima društveni odbor tuintam opravka torej je prav lahko, da me članice, ki bi hotele na domu plačati, ne bi dobile doma.

Vse Slovence iz Chicaga in okolice pa uljudno vabim v imenu našega društva Marije Pomagaj, da pridejo pogledat to igro, ker zagotavljam vsakomur, da mu ne bode žal. — Pastirček Jurček vzbuja toliko veselja in smeha v igri, da bode za vsakogar dovolj, ki se rad smeje, a kdor pa ocenjuje žalostne prizore nu bode pa tudi ustreženo. Igro, "Pri Kapelici", je spisal Rev. K. Zakrajšek, in bode sedaj prvič uprizorjena. Nastopilo bode 16 oseb, med katerimi je 7 omških. Vsakomur je znano, da že precej naših slovenskih fantov, večina dobrih igralcev, služi strica Sama; torej smo morale dobiti za moške vloge večinoma fante, ki bodo sedaj šele prvič nastopili na odru. Toda, dasi prvič, vendar pa hočejo porabiti vso moč, da bodo kos svojim vlogam. Zato je pa številni obisk od strani občinstva največje in najzadovoljnejše plačilo igralcem za njihov trud.

Upam tudi, da se bodo članice društva Marije Pomagaj zavedale svoje dolžnosti, ter da bodo gotovo vse obiskale igro, bodisi v soboto večer ali nedeljo popoldne, ker ta igra je namesto običajne vinske trgatve; dobiček iste pa tudi v prekoristne namene. Polovico za skupno blagajno, polovico za bolniški sklad. Da pa je blagajna v potrebi, spričujejo podpore, ki so bile izplačane samo v letošnjem letu. Če vzamem samo približno, je bilo izplačanega čez \$180. — pogrebni stroškov, a bolniške podpore pa izplačane čez \$460. — Poleg tega pa tudi ni bila zavržena nobena prošnja, ki je bila poslana na naše društvo. Torej številke, ki so precej visoke za 9 mesecev, dovolj jasno govori, kolikim je bilo pomagano v boleznih in potrebi in kako koristno da je, društvo. A kakor do sedaj, tako bode društvo Marije Pomagaj delovalo tudi zanaprej, v dolžnost vsem članicam, kolikor bode v moči. Ravnotako pa naj tudi članice radevolje, brez godrnjanja prispevajo po 50 ali 35 c pri raznih prireditvah, ker posameznici se ne pozna toliko, 35 centov manj, a blagajni je pa skupno veliko pomagane.

Vstopnice so po 50 in 35 centov, in ker bode društvo samo plačalo iz tega vojni davek, zato bi bilo želeli, da bi cenjeno občinstvo kolikor mogoče pokupilo tikete po 50c. Še enkrat ponovim, da nikomur ne bode žal tudi za 50 centov ne, ako bo prišel na to krasno novo gledališko igro.

Člane raznih moških društev tudi prav uljudno vabimo na igro, a društvo Marije Pomagaj jim bode radevolje vrnilo naklonjenost bodisi pri prireditvi kake igre ali pri veselicah.

Za potrebo v dvorani bode pa skrbel odbor.

Vsemu članstvu naše dične Jednote najlepši pozdrav! Marija Blaj, tajnica.

NAZANILLO

S tem se naznanja članom društva sv. Valentina št. 145 K. S. K. J. Beaverfalls, Pa. da se polnoštevno udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo, dne 13. oktobra in sicer zaradi tega, ker imamo več važnih stvari, ki morajo biti rešene. Tudi je glavna stvar, da moramo na tej seji voliti nekatere odbornike (uradnike).

Prosimo torej vse člane našega društva, da se udeležijo prihodnje seje v obilnem številu. Zaeno

opominjam tudi one, ki dolgujeje na assessmentih več kot en mesec, da naj to na prihodnji seji gotovo poravnajo, sicer se bode v nasprotnem slučaju sami sebe suspendirali. Žalostna izkušnja nas je izučila tako, da tudi pri našem društvu ne sme biti radi neplačila nikakega prizanašanja. Člane pa opominjam še enkrat, da to naznanilo vpoštevatjo. Sobratiški pozdrav Josip Kemfajla, zastopnik.

ČLAN NAŠE JEDNOTE, POROČNIK V AMERIŠKI ARMADI

Lajtnant John Grahek, član dr. sv. Jožefa št. 2, sin g. Johna Grahka, 1012 N. Broadway, mnogoletnega gl. blagajnika K. S. K. J. itd., je dospel 27. sept. v Joliet, Ill., na dopust na teden dni. Zadnje tri mesece je bil v častniški šoli, kjer se je tako odlikoval, da je bil že dne 25. septembra povzhan v lajtnanta, ali poročnika. — Kakor znano, je sobr. Grahek dovršil svoje dni župnijsko šolo sv. Jožefa v Jolietu, nakar je pahalaj jolietško višjo šolo (high school), katero je tudi dovršil z odliko. Potem je študiral tri leta na illinoiški univerzi v Campaign, Ill., kjer je napravil vse državne izpite in postal civilni inženjer. Na to je bil uslužben pri gradnji raznih železnic. Dne 3. aprila t. l. je odšel v vojaško službo in sicer v Fort Williams, Me., odkoder je bil potem poslan v častniško šolo v Fort Monroe, Va. In sedaj je obiskal svoje rojstno mesto v ponosni uniformi ameriške poročnika. Dne 3. okt. se je povrnil v Fort Monroe, odkoder odrine v kratek "Over there". Sobratu John Grahku ml. želimo prav mnogo junaške sreče in zdrav povratek po slavni zmagi. Obenem pa mu čestitamo tudi kot članu naše K. S. K. J.

Lokalne vesti

Smrtna kosa.

Tekom zadnjih dveh tednov je nemila smrt ugrabila iz naše slovenske naselbine kar dve svoji žrtve, enega izmed naših sobratov in eno našo sestro.

Dne 24. sept. je društvo sv. Štefana št. 1. KSKJ. izgubilo svojega člana Martin Koširja, v najlepši moški dobi 27 let. Pokojni so brat Košir je umrl za jetiko, ki ga je trla celih 8 mesecev. Doma je bil iz Leskovec pri Krskem; v Ameriki je živel 6 let. Tu zapušča ženo, Julijo in 21 mesecev starega otroka, v stari domovini pa stariše, 5 sester in 1 brata.

Pokojni rojak Košir je spadal tudi k Sam. Mlad. Podp. Društvu "Danica" v Chicagu. Oba društva sta mu priredila lep pogreb dne 27. sept. na katoliško pokopališče v Summit. R. I. P.

Dne 27. sept. je umrla na svojem domu rojakinja Uršula Lepiej stara 24 let. Bolehala je samo 11 dni za pljučnico. Pokojnica je bila rojena v Černeči vasi na Dolenskem; tukaj zapušča žaluzočega moža Matevža z dvema otrokoma, najmlajši je star komaj 3 mesece, prvi pa poldrugo leto. V Chicagu živijo tudi dve njeni omoženi sestri Mrs Mary Kučič in Mrs Katy Kragulj. Društvo Marije Pomagaj št. 78 K. S. K. J. kolega članica je bila ji je priredilo dne 30. sept. krasen pogreb. N. v. m. p!

Družino Frank Balanč-a, stanujočega na 1826 W. 22 Str. je zadela dne 30. sept. huda nesrčva, ker je izgubila svojega starejšega sinkota Johna na tako tragičen način.

7½-letni Balančev Johnnie je sel označeni dan okrog 6. ure zvečer v grpeerijsko trgovino ravno čez cesto od svojega stanovanja. Njegove zadnje besede v trgovini Mrs. Gotlieb so bile: "Teta, tu sem prinesel prazne steklenice nazaj!" — Zatem je deček skočil na cesto ravno pred neki prihajajoči avtomobil, ki ga je povozil. Hudo poškodovanega na glavi so prepeljali z ambulačnim vozom v County bolnišnico, kjer je čez 8 ur umrl. Pokopali so ga dne 4. tm. na Resurrection pokopališču. Iskreno sožalje Balančevi družini!

Prijateljdom domače kapljice!

Kakor se čuje, naši rojaki kaj pridno prečajo grozde in si pripravljajo domače kapljice za zimo. Vse one, ki mislijo narediti za domačo porabo kaj vina opozarjamo, da naj bodo previdni: Nihče ne sme delati vina brez per-

ni, ali oblastnega dovoljenja. Za vsako družino dovoljeno 100 galon. Permit je dobiti v Federal Bldg (poštnem poslopiju) v 4. nadstropju. Bodite torej v tej zadevi oprezni in previdni!

Posor Slovenci v Chicagu in okolici!

Dne 19. okt. ob pol 8. zvečer in v nedeljo dne 20. oktobra ob 2. uri popoldne priredi Društvo "Marije Pomagaj" št. 78 KSKJ. nad vse zanimivo gledališko igro "Pri Kapelici." Vsakdo bo zadovoljen, ki si jo bo ogledal osobito še vsled tega, ker bo prvič vprizorjena na odru. Vstopnice so po 50 centov in 35 c. vštevi vojni davek.

VABILO NA SEJO

Odbor Zveze Jugosl. Žena in Deklet v Chicagu, Ill., s tem uljudno vabi vse članice in tudi druge rojakinje na prihodnjo sejo, ki se vrši v četrtek, dne 10. t. m. ob 8. uri zvečer v slovenski cerkveni dvorani.

Ta seja bo velike važnosti, ker se moramo dometiti glede skupnega nastopa Slovencev (Jugoslovanov) pri veliki slavnostni paradi prihodnjo soboto popoldne, dne 12. t. m. Katera izmed Slovencev misli pri tej paradi nastopiti v narodni noši, naj pride zanesljivo na prihodnjo sejo naše Zveze. Slovence iz Chicaga moramo ta dan častno nastopiti. V tej paradi bode zastopanih vseh 32 narodnosti, živčih v našem mestu.

Za odbor: Helena Kušar, predsednica. 2058 W. 23 Str.

DAROVI ZA JUGOSLOVANSKE VOJAKE

Na pismo slovenskega vojaka podporočnika Joža Ravnik iz Rima, Italija, kateri je bil priobčen v več slovenskih listih, ki se ostringajo z težnjami Jugoslovenskega gibanja so prišli sledeči odmevi. Darovali so, da se tem vojakom nakupi nekaj tobaka in cigaret in se jim pošlje na fronto, pod pokroviteljstvom Slovenske Narodne Zveze v Ameriki. Vsaki cent, kateri bo poslan na glavne tajnika SNZ, bo vključen in vsak prejme nazaj potrdilo, da je denar prišel v prave roke in da bo našel tudi pravo mesto.

Darovalci:

- Rezit št. 1 Frank Hudovornik, Cleveland, O. \$1.00
- Rezit št. 2 I. M. Cleveland, Ohio 1.00
- Rezit št. 3 Josip Jenič, Cleveland, Ohio 3.00
- Rezit št. 4 Anton Osovnik, Cleveland, O. 1.00
- Rezit št. 5 Frank Drašler, Cleveland, O. 1.00
- Rezit št. 6 Dr. Janez Ev. Krek, št. 1. SNZ, Cleveland, O. 5.00
- Rezit št. 7 Tonny Pinecki, Medway, O. 5.00
- Rezit št. 8 Josephine Černe,

- Yonkers, N. Y. 5.00
- Rezit št. 9 Joseph Leskovec, Toronto, Canada 2.00
- Rezit št. 10 Charles Leskovec, Toronto, Canada .. 2.00

Skupaj: \$26.00

To je prvi izkaz cenjenih darovalcev. Da bi ti darovalci našli še več posnemovalcev za naše borce. Vsak najmanjši dar je tukaj dobro došel.

Vse pošiljkatve denarja naj se blagovoli poslati na gl. tajnika Frank Hudovornik 1052 East 62d St., Cleveland, Ohio.

V Clevelandu, dne 2. okt. 1918. Frank Hpdovornik, tajnik

Nasprotovanje Benediktu XV.

Piše Rev. J. Plaznik.

Katoličani pač ne vedo večkrat, odkod toliko nasprotovanja, odkritega in -ikritega, -veži, v naših dnevnikih in drugih časopisih. Nepozabni dopisovalci, uradniki brez podpisa, diplomati in državni vedno govore, da papež zagovarja to, nasprotuje onemu, da je papež rekel, česar ni nikoli storil. Vse rečejo in zapisejo, kar mu more nasprotovati in jemati ugled med svetom.

Ni treba še razlagati, kako težavno stališče ima papež; tudi ni treba naštevati vzrokov, zakaj je tako strogo nepristranski. Papež je oče vseh narodov, cerkev mora ostati za vse narodnosti, ker uči vse narode. Ker ni mogel preprečiti vojne ali je ustaviti, je Benedikt XV. storil vse, da bi zmanjšal gorje. Vladarje je spodbujal, da bi sklenili trajen mir. V ta namen je zapovedal molitve. Ugovarjal je krivici in obojal nečloveška dejanja. Sveti Oče je storil vse, da bi branil pravico. Več o tem bomo zvedeli šele tedaj, ko bo konec vojske, kar bi se sedaj zdelo ljudem, da ugaja ali nasprotuje Nemčiji ali zaveznikom. Je pač naravno, da javnost ve to, kar ni resnično, skrito pa ostane to, kar je resnično.

V svojem pismu kardinalu Ferrariju in lombardskemu škofu, v katerem protestuje proti sramotnemu, s katerim ga obdajajo njegovi sovražniki, pripoveduje, kako zaobrta njegove besede, sumničijo njegove namene, napačno razlagajo njegov molk in zanikujejo njegovo delovanje. Po želeti na Italijanskem pravijo, da podžiga vojsko, po mestih pa, da hoče nečasten mir. Škof Hedley je razložil, zakaj tako nesramno napadajo poglavarja svete Cerkve.

"Dejstvo je, da so nas vedno soyražili ljudje, kateri tvorijo javno mnenje — državni, politiki in časnikarji. Vsi vemo, da se državni ženejo za stvari, katere niso nadnaravne in vzvišene v evangeljskem smislu, ampak poslovne, časne in materialne. Vse

store, da bi bili sposobni voditi narode v domači in tuji politiki, v irgovini in financi. Ti se kosajo med seboj. Treba jim je urejevati važne zadeve in spravljati stranke. Morejo se hliniti, če ne še kaj slabšega. Njihov cilj je materialna korist v državi ali pa osebna čast. Postava se ne strinja s takim evangelijem; ne gre; postava bi samo ovirala. Zato je treba gledati, da ne pridejo zapovedi zraven; če so pa že v njihovih zadevah, jim treba dati breo, zato mnogi državni preganjajo Cerkev. ..."

Kar smo rekli o državnikih, velja v splošnem tudi o politiki in časnikarjih. Kdor hoče učiti svet, mora učiti Božjo resnico, ali pa to, kar se njemu dopade. Čim več uče, čim bolj jasno izražajo svoje misli ljudje, kateri uče po svoji glavi, ljudje, ki so slabo poučeni, ali uče druge za svojo korist, tem bolj se oddaljujejo od resnice. Domišljajo si, da so zmogni učiti, kar narod mora znati. V svojem napačnem mnenju morajo napadati Cerkev; kaj takega smemo pričakovati. Mnogi ne misli veliko, časnikar pa se mora gibati, vstrajati mora naziranje in držati s to, ali ono stranko; vsak človek nosi v svojem sreu Adamovo slabost, katera ga večkrat zavede na napačno pot. Cerkev pričakuje nasprotovanja in tudi stoji v nasprotstvu. Državnik proučuje materialne in časne zadeve, časnikar pa zagovarja svobodno misel in svobodno razpravo; evangelij pa nasprotuje obeh.

Popolnoma naravno je, ne samo da politiki in časnikarji nasprotuje Cerkvi, če je prava, ampak čim večja je takozvana naprednost, tem večje je tudi sovraštvo do Cerkve. Večina ljudi imenuje naprednost, materialen uspeh, prosto misel, nebrzdana dejanja, naravno znanost in brezbržnost v veri. Naprednost brez vere pomeni prosvitljenost v tem, kako se najbolj streže občutkom, predno pride smrt. Taka naprednost pomeni nekaj puhlega znanja, katero nas oddaljuje od cilja, za katerega živimo, pomeni prikrito brezbržnost za stvari, katere rabimo, da pridemo v nebesa; pomeni sistematično gojenje strasti; pomeni nasprotovanje Kristusovega razodetju, katero napeljuje človeka proti nebu in zahteva, da se mu podvržemo. To je vzrok, zakaj moderna naprednost sovražiti Cerkev.

Kupujte Vojno varčevalne znamke!

Najtežje in najbolj nečastno delo je postopanje.

Teorija je trta, iz katere rastejo fakti.

Podpisujte in kupujte bonde Svobode!

Nervozni ljudje

Nervoznost je moderna bolezen. V starih časih, ko ljudje niso tako pritiskali za delom in denarjem, je bila ta bolezen prav malo znana — in to je menda eden glavnih vzrokov te bolezni v sedanosti — ko so ljudje še primerno živeli, vzivali redno jedila in pijače, imeli so več počitka, nervoznost se ni imela časa tako v koreniniti, torej ljudje prejšnjih časov niti poznali niso te bolezni.

Vsekakor pa dandanes je resnično to, da vseskozi ne navadna hitrost, katere se narod poslužuje v vseh prilikah v svojem življenju, naravno pelje v oslabeledost ves životni sistem in živi vsled tega trpe največ. Ali iščete pomoč? No, to lahko dobite, prenehajte z naglico, ojačate vaš živčni sistem z uporabo

SEVERA'S Nervoton

(Severov Nervoton) to je izvrstno zdravilo za utrujene živce dobro došla hrana za od dela onemogelje nerazvne živce in tonika za celi životni sistem. To zdravilo je zelo prilagodno za duševno utrujene, slabo spanje, živčno onemoglost, histerijo in nervoznost.

Prodaja se v vseh lekarnah. Cena je \$1.25 steklenica.

Severa domača družinska zdravila se prodajajo vsepovsod v lekarnah. Ako vam ni mogoče dobiti teh, tedaj naročite naravnost od nas. Vedno vprašajte najprej v vaši bližni lekarni. Vprašajte za Severova zdravila. Drugače jih naročite pri nas in pošljite nam navedeno svoto z naročilom.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Kot za pomoč in zdravljenje različnih bolezni Severa's Balsam of Life (Severov življenjski balzam) naj bi se vžival. Ta odpravi zaprtje, ojači celi život, pomaga redno delovanje jeter, odpravi zapuhjenost in omotico. Cena je 85c.

Glavobol zahteva hitro pomoč. Zapomnite si, da Severa's Wafers for Headache and Neuralgia (Severovi praški zoper glavobol) hitro pomagajo v takem slučaju. Cena je 25c.

Izpahki serbičine, naredi grdega in celo zaviljivost bolnika. Preženite to s Severa's Skin Ointment (Severovo mazilo za kožne bolezni). To je izvrstno zdravilo proti srbečimam in izpahkam. Cena je 50c.

Bolne ženske najbi poskušale Severa's Regulator (Severov Regulator) ker je gotovo, da jim materialno pomaga povrnitev zdravja in moči. To je že večkratno poskušano in vedno uspešni pripomoček za bolne žene in dekleta. Cena je \$1.25.

Zdravilno milo naj bi imeli pri vsaki družini. Severa's Medicated Skin Soap (Severovo zdravilno milo (izčisti, olepsa in zdravi kožo ter pomaga otrokom in odrastlim pri kopanju. Je tudi dobro za to briti in druge toaletne potrebe. Cena 25c.

Zaprtje bi se ne smelo nikdar zanemariti. Severa's Liver Pills (Severove jetrne krogljice) pomagajo odpraviti zaprtje in tako preprečijo tudi druge bolezni, ki bi lahko nastale. Cena 25c.

Med plazovi.

Povesi tirolskega goranskega župnika.

(Konec.)

Pa kakšno je zunaj! Tla so kakor obrata, poslopja ni nobenega več; samo podzidje stoji še, čisto zakrito s snegom, razsipa kaže, kakšna nesreča je prišla nad kmetovo posestvo. Ves imetek je izgubljen in — oh, plaz je vzel v dolino s hišo vred tudi umirajoča otroka. Osiveli planince zahtli kakor otrok, in tudi hlapca jočeta na mestu razdejanja, od katerega se vleče proti dolini globoka brazda: plazova pot.

Potem se gospodar ojunači. Zdj gre za to, kako rešiti ženo in nezavestnega duhovnika. Po stopnicah privlečejo oba iz kleti, drgnejo jima senci s snegom in po dolgem trudu se jim delo posreči. Toda ubogemu župniku se vidi, da je hudo bolan, komaj more še gibati ude; treba ga bo nesti doli v župnišče.

„Pojdite po plazovi poti, tam je najmanj snega! zakličte gospodar. Jaz pridem z ženo za vami.“

Topel dež kaplja z neba in hudo zdeluje sneg. S težavo se držita hlapca pokonci na polzkih tleh, na katerih je obrisal plaz ves sneg do zmrlje zemlje. Z vsako roko se opira župnik na enega hlapca in tako se vleče počasi proti vasi. Ko pridejo v vas, hočejo k župnišču — moj Bog! Kje je župnišče?

Plaz je šel ravno čez ono mesto, kjer je bilo prej župnišče — zdaj ni ničesar več videti, tudi tukaj je hiše odneslo! Nesreča čez nesrečo! Samo cerkve je še cela! Hlapca neseta župnika, ki je spet izgubil zavest in bil ob svojo hišo k županu in ga položita na posteljo v isto sobico, kjer je prenočil takrat, ko je stopil prvič v kraj svojega delovanja.

Kaj pa župan?

V dolino je šel k potoku, ki ga je potisnil plaz iz struge, katero je zajela velikanska množina snega. Cele dni se že trudijo dolinci, da bi izkopal zasute. Iščajo ljudi omenjenega kmeta in pa župnika, ker mislijo, da jih je zasulo in so zdaj spodaj. Zato jih tudi ni nihče gori iskal. Ravno tako ni so vedeli, da župnik ni bil takrat doma. In župnikova kuharica? Zagreblo jo je kakor kmetova otroka. Njihova trupla bodo našli — morda kmalu, gotovo pa v mesecu majniku.

IV.

Pomlad je na planinah; na rebri binljajo zvončki mladi vigradi naproti in brotence kljujejo po svežih travnikih. Modri švedrec pozdravlja pomladno sonce in vertnice odpirajo belo cvetje. Na vrhu pred lesenim šolskim poslopjem sedi sključen mož: župnik, čegar trdoživa narava je slednjic vendar premagala dolgoletno bolezen. Kako blede mu je postalo blago obličje, vdrti lica so zdaj blede skoraj kakor vosek! Gospod se je preselil v neko sobico v šoli; izgubil je dom in imetje. Kar je bilo v župnišču, vse je v snegu podaj pri potoku, rešil ni ničesar, razen svojega večnega življenja. Vaščani ne morejo v zgodnji pomladi tako kmalu sezidati novega župnišča, tudi občina je tako revna, da sama ne more skrbeti za zidavo. To ve župnik, ravno tako dober, kakor župan, in zato se je blaži duhovnik odrekal novi hiši, čes, da tudi v šoli lahko stanuje, sam zase; kuharice mu zanaprej ni več treba. Par večjih šolarjev izlaska pospravi po sobici in tako silno bogato tudi ni njegovo pohištvo; postelja, izposojena od župana, miža od kovača, črvena in majava omara od neke dobrobršne kmetice, in celo dva stola od vsakega čevljarja. Kakšno bogastvo!

In kako so ljudje dobri! Saj je podaril župan čisto obubožanemu duhovniku celo obleko, in duhovnik gospod hodi v suknjeni obleki, dokler mu v bližnjem mestu ne navede prenesel in pozabil, toda z razredijo novega talarja. Kurat bi valinami župnišča vred so šle dol tudi listine, zapiski in star letopis v globočino in so se gotovo za vedno izgubile. Da je vzel plaz tudi par grošev denarja, je škoda; pa saj je le prazna navlaka, da ji ga seveda lahko rabiš. Župniku je treba perila in marsikaj drugega, čeravno je drugače z vsem zadovoljen. In prišlo mu je na misel, da bi opisal svojo nesrečo, ki mu jo je naredil plaz, in prosil za pomožilo. Sam je bil vesel te misli, ker mu ne bi bilo treba prositi pri županu ali pa tovarišu v dolini,

še bi dobil uradno pomožilo. Gospod res čaka zaželjene pošiljatve dan na dan — in več mesecev je že preteklo, pa še ni prošnja rešena. Samo trideset goldinarjev mesečne plače mu pride prvi teden vsakega meseca.

Kakor so že naprej napovedovali, tako se je zgodilo, vse iskane mrličev v plazju je bilo zaman. Razbito tramovje in pohištvo, kose zidovja, deske, klajo so našli in izkopal trupel pa ne. Zdj je majnik, in sneg je skopnel, da da ga je ostala kopica, velika kakor dve hiši. Zdj bo lažje preiskati ostanek plaza, in planinci ga obdelavajo s cepini.

Žalostno srečanje je bilo, ko so izkopal župnikovo kuharico in je stal župnik s solznimi očmi ob njenem trupu. Ko bi bil on takrat doma, bi zdaj sam ležal mrtev in trd v snegu. Čudna so pota božje previdnosti! Tudi otroka so našli globoko v pusti snegu zakopana. Bog ve, ali stá bila že mrtva, ko ju je odnesel plaz s seboj?

Na nosilih neso vaščani mrtvece navkreber, in ob njihovih odprtih grobeh je imel blagi duhovnik pogrebni govor, ki je genil celo vas do solza. Ta mož je izgubil vse in vendar tolaži v milih, prisrčnih besedah uboge, potrte starše in jim lajša bolečino s tem, da jih spominja na vladarja sveta v nebesih.

Ubogi vaščani so kakor izpremenjeni! Svojega dušnega pastirja ljubijo zvesto in vdano, da je ta sam večkrat do solz ginjen. Vse je pozabljeno in odpuščeno. Nič več ne uganjajo lovske tatvine, da ne bi zalili ljubljene duhovnika, in ubili bi vsakega, ki bi si upal temu možu samo en as skriviti.

Hoteli so napraviti zbirko za kurata, da bi mu pomagali popraviti škodo, pa se jim je zahvalil in ni pustil. Potem so hoteli vzeti pomožilo za zidavo novega župnišča, pa tudi ni pustil, čes, da je v šoli tudi dobro, dokler ni svetnega učitelja pri njih.

Ko je spet prišla zima v divje planinske kraje, je naznanil župnik s prižnice, da bo dal zanaprej vedno z velikim zvonom zvoniti, kadar se bo bati plazov, da bodo bežali ljudje v varne kleti. In vsako nevarno noč je sam prebedel in premolil v cerkvi, in vselej, ko se je spustil kak plaz z gore, je šel po njegovi poti navkreber in ogledoval, če niso ljudje v kaki kleti zaprti. Tako je postal rešilni angel celega kraja in marsikatero družino je rešil skrbipolnega ujetništva in ji prinesel pomoč o pravem času.

Do trideset let je deloval skromin kurat v tej vasi, zmeraj enako dober in zvest v svojih dolžnostih. Pil ni drugega kakor vodo, tobaka ni pušil, bila ga je sama zadovoljnost, in pozabljene so bile sanje in upi mladih let. In zdelo se je, da je bil pozabljen tudi v škofijskih pisarni, pozabljen od vseh, razen od onega uradnika, ki mu je moral pošiljati borno mesečno plačo.

Tovariša v dolini so že davno odnesli na božjo njivo, in tudi kmetje z županom vred počivajo na malem pokopališču okrog planinske cerkvice. Nov rod je zrastle v mali vasi, ki spoštuje župnika kakor svetnika, in redki starci, katerim so smrt in plazovi še prizanesli, ne vedo nič drugega povedati, kakor to, da ni takega župnika na celem svetu več.

In ko je slednjic nekega dne prišlo pismo, s katerim so vabili starega duhovnika, naj prosil za kakšno lažjo župnijo, tedaj je naznanil svoj sklep, da hoče v ljubljeno samotjo tudi umreti. Pisal je priprosto, da večje župnije ne more več voditi, da je postal planinski župnik, in da mu je dobro samo v planinah. Vaščanje so mu bili zato hvaležni. Privrkat v življenju so mu priredili nenavadno bakljado. Vaščanje niso imeli bakelj, zato so pa prikoralali z gorečimi trskami in njihov mladi župan se je zahvalil v imenu soseske prav prisrčno, da hoče ljubljeno župnik pri njih ostati prav do konca.

Tako je res zvesto ostal planinski župnik do pozne starosti angel varh vasi, in po njegovi lastni želji so vklesali v nagrobni kamen pod njegovo ime častni priimek: **Planinski župnik.**

Blagovestnik.

Povest iz pokristjanjevanja Slovencev. Spisal I. P.

(Nadaljevanje.)

Visoko gori nad selom je štrlela visoka stena proti nebu, globok prepad je zijal pred njo, mala steza se je vila mimo nje onstran doline. Po tej stezi stopal je sedaj Krutiboj, in ko je bil dospel nad prepad, je obstal in njegova sključena postava se je zravnila, veter, ki je vel iz doline, zaval se je v njegovo brado in lasje.

Starec pa je sedel tik nad prepadom in njegove oči so strmele v globino, veter je spodaj šumel v gozdovju.

Tiho je vse naokoli, kamenček se je bil sprožil izpod Krutibojeve noge in jasno je slišal, kako je padel s skale na skalo. Stresel se je in povesil je glavo, globoko se sklonil nad prepad.

„Ali spiš sladko, Ognjevit!“ mrmral je tiho, sam za se. — Šumenje gozda mu je odgovarjalo iz globeli.

„Ali spiš sladko, Ognjevit!“ ponovil je iznova in vstal. Oko mu je sevalo čudnega strahu in zamahnil je z roko pred se, kakor da se hoče ubraniti nekoga.

„Saj si bil sam kriv, Ognjevit, čemu me preganjaš, ali me nisi tedaj dovolj. Pomisli, brat, tisto noč, zima je bila in ti si prišel z vojaki name, ker sem branil pravice tvojega očeta in pa bogove. Izdajca si bil, Ognjevit, izdajca, in na lastnega brata si šel kot na divjo zver. Tisto noč je zaprisegel Vragoert, da se ti maščuje, tisto noč, ko je bežal z ženo in otrokom. Volkovi so mu jo strgali, čuješ, Ognjevit? Tedaj sem te sovražil in znosil sem se! Iskal si hčere svoje in sva se srečala, glej, ravno tukaj je bilo, ko sem te prijel za ramo in si se ves ustrašil, ha-ha, nisi se me bil nadejal. A mene je prišla bolečina tedaj, in ti si padel tu doli. Zakaj me preganjaš še sedaj, sam si si bil kriv, zam!“

Starec je pogledal iznova v globel in molčal, potem pa začel iznova govoriti:

„Tvoje telo je strohnelo, tvoja duša pa tult v nočeh, ker jo boli krivica, Ognjevit, a jaz sem ti davno že odpustil, brat, in ti me preganjaš! Ognjevit, star sem, pusti mi spanec v nočeh. Glej, ni slabo tvojemu otroku, Svitozori, oče sem ji, morda boljki kot ti.“

Starec je zopet prenehal in naslanjal glavo na roke. Potem se je zravnil in viknil z bolestjo:

„Ognjevit, čuješ, tvoj sin je v selu!“

Tiho je bilo v globeli, tedaj pa se je zdramil tam doli ptič in frotal z veje na vejo.

„Ali se bojiš, Ognjevit; spavaj mirno; umrlo je v meni maščevanje, ne storim mu žalega!“

In ptič je bil obsedel in tiho je bilo iznova. Krutiboj je vstal in šel s povešeno glavo po stezi v dolino. Zvezde so ugašale na nebu, ko je dospel Krutiboj v vas. Tedaj je pridrl iz domovja Radovanovega grbovec in ugledavši Krutiboja, začel se je tresti.

„Usmili se, usmili se!“

„Kaj iščeš?“ vprašal je Krutiboj.

„Moj gospod je bolan, mrzlico ima, huda bolezen, težka bolezen, pomagaj mi, če moreš, ali ima trave proti tresavici?“

„Pojdi z menoj!“ odvrnil je Krutiboj, in sta šla. Ko je Krutiboj dal grbovcu zelišč, opazil je ta, da nima mož desnega palca, in odskočil je in široko odprl oči.

„Ti si, ti si Vrago, Vragoert —“

„Molči!“ viknil je starec, „pri bogovih, prisegi, da molčiš —“

„A zakaj, a zakaj? Ali ne veš, da je Stregomil sin tvojega brata, in sedaj iščeva očeta, o katerem smo zvedeli, da je ujetnik Avarov?“

„Moj brat ujetnik Avarov?“ vprašal je začuden Krutiboj. „Ni res, ni mogoče, ni mogoče —“

„Kako ni res, če je to pravil človek iz njegovega sela, ki je bil pred mesecem ušel onim poglavcem. Sedaj pa greva in ga rešiva.“

„Ognjevit je umrl,“ odvrnil je mirno Krutiboj. „Ognjevit je je umrl, prisegam ti, pa ne govori, kdo sem!“

„Ne bom, ne bom!“ dejal je Vlah in ves se je tresel, ko je prihitel zopet k Stregomilu. Groza ga je bila pred Krutibojem in sklenil je, da bo pazil na svojega

gospoda. Da bi mu povedal, kar je izvedel, si ni upal.

Stregomil se je prebudil ali bolje zavedel in čutil je v glavi težko in mraz ga je stresal.

Nepokor in Stojan in Radoslava so vstopili in ko so ugledali vdrti in plahe oči Vlahove in blede lice Stregomilovo, so se prestrašili.

„Mrzlico ima,“ šepnil je Nepokor sestri, Radoslava se je stresla in prebledela in rekla:

„Ali je nevarno?“

„Kakor je,“ odvrnil je brat, „mnogokrat je, mnogokrat ni!“

Dekle je pristopilo k ležečemu Stregomilu in mu voščilo lepo jutro. Mladenič se je nasmehnil in njegove oči so z ljubeznijo počivale na nji.

„Hvala ti, a glej, ponoči se me je dotaknila bolezen.“

„Vsi ti bomo stregli, da ozdraviš,“ odvrnilo je dekle, in kakor da jo je sram svojih besed, obrnila se je v stran in odšla. Odšla je k Svitozori in tam se je začela dekle jokati, a sama ni vedela zakaj.

Potem pa ste odšli deklici k materi Veri in jo prosili naj jima pove pravljice. Mati Vera ju je s solzami v očeh sprejela, vselej je jokala, ker stara je bila in v nogah jo je trgalo. Deklici sta jo tolažila in strah je bilo v Rado-

BOLNIK.

alost in strah jže bilo v Radoslavovi hiši, med smrtjo in življenjem je visel gost; zvesti sluga se ni odmaknil od njegove strani. Prihajal je tudi Krutiboj k bolniku in njegova izurjenost v zdravilstvu je mladeniču kmalu pomogla.

„Tvoj učenec sem bil, a tebe ne doseže nihče, Vragoert,“ dejal je Vlah nekega dne; toda isti hip je bil odprl oči ranjenec in začuden pogledal slugo. Krutiboj je zakašljal.

„Na tvojega strica, gospod, sem se bil spomnil, pri Bogu, gotovo ozdraviš, če te on zdravi!“

„Saj mi je že bolje, a vam hvala za vajino skrb in potrpljenje.“ Mladenič je podal roko slugi in starec, kateri je pa ni vzel in se obrnil v stran, kakor da ne more prenesti mladeničevega pogleda.

„Ali meni, da sva midva sam skrbela za te, gospod. Kaj še; tiniti ne veš, kakli angelji so ti stregli; glej, eden ravnokar prihaja,“ dejal je Vlah in pokazal na vstopivšo Radoslavo.

Mladeniču se je razveselil obraz in oko mu je živo zasijalo, a nič ni vedel, kaj naj stori. Deklicje je stopila k njemu in položivši okusne in močne jedi pred Vlaho, lahko zardela in dejala:

„Je!“ Njene oči so se odmaknile Stregomilu.

„Tudi jaz bi jedel,“ dejal je mladenič, „bolje mi je!“

„Takoji dobiš, toda ali ti ne bo škodilo!“

Krutiboj je zmajal z glavo in dejal: „Prinesi!“

Deklicja je odšla.

Za hip se je vrnila in položila posodo k mladeniču. Ker pa je bila njegova desna roka v zavojih in si z levico ni mogel velike pomagati, pokleknila je deklicja k njemu in ga pitala. Njune oči se se srečavale in deklicja se je tresla posoda v rokah.

V tem so prišli v sobo Nepokor in Svetovid, za njimi je zvedave pogledala Krutibojeva hčerka.

„Kaj je s teboj, sestra,“ viknil je Stojan, „ali imaš tudi ti mrzlico, da se tresesh?“

„Kaj še,“ odvrnilo je dekle, „kdo se tresesh?“ A nesreča je hotela, da se je isti hip stresla roka in grizlje namenjen Stregomilu je padel na tla.

„Nepokor,“ dejala je tiho Svitozora in se dvignila za mladeničem na prste, „glej, jaz pa vem, kaj ji je, ona, ona... se je tako bala zanj.“

„Kaj vse veš, pa zakaj ravno meni praviš to?“

„Ti si vedno tak kakor medved. Kaj sem pa storila, da me tako gledaš?“ Deklicja se je nabrala žalost na obrazu. Mladenič jo je rahlo prijel za roko in ji jo stisnil in vprašal nagajivo:

„Ali si huda name, Vita?“

„Saj sem lahko,“ odvrnila je deklicja, „ko bi le mogla.“

Medtem se je Stregomil nasitil in Radoslava se je dvignila. Oči mladeničeve so ji sledile in bile so polne ljubezni. Vsi so posedli v sobi in govorili so o lovu in zgodnjem mrazu.

Kmalu pa se je zasuknil pogovor in Vlah je začel govoriti o

kraji in ljudstvih, ki jih je videl.

Krutiboj pa je sedel k Stregomilu in govoril ž njim.

„V par tednih vataš in kaj misliš potem?“ vprašal je.

„Očeta iščem, čul sem, da je ujetnik pesoglavcev.“

„Ali misliš, da ga rešiš?“

„Odkupnino nesem zanj.“

„Njega ne dobiš,“ dejal je Krutiboj, „on je umrl.“

„Kako ti to veš?“

„Poznal sem tvojega očeta, v mladosti sva se pobratila, ko mi je rešil življenje, ko sem spremljal črede naših ljudi v italške pašnike. Takrat so nas napadli sovragi in nam odvledli živino. Ranjen sem obležal v gozdu, ko me je našel tvoj oče in me vzel na dom. Pred leti pa sem ga videl, ko je prišel todi. Poslovlila sva se, drugo jutro pa smo ga našli mrtvega. Ali hočeš, da ti pokažem njegov grob?“

„Moj oče mrtev, mrtev!“ dejal je bolno mladenič in zakril obličje z roko in zajokal, da so utihnili vsi od začudenja.

„Ti pa se vrni,“ nadaljeval je Krutiboj, „zaman bi bila tvoja pot.“

„Kako je to mogoče,“ govoril je mladenič, „oče, oče, morda si se motil!“

„Da bi se bil,“ vzdihnil je Krutiboj in smrtna blekota mu je pokrila obličje.

Vlah pa je povesil oči in mrmral v brado:

„On je ubil, ubil, zato beži.“ Sam ni vedel, kako mu je prišlo to na um, spomnil se je onih vojakov, katere je bil pobil Krutiboj. In dotaknil se je ramena Stregomilovega in dejal: „Hudo si storil stricu!“ (Konec prihodnjic.)

Strankar more biti strankarski brezstrankarski pa seveda ne more biti. Brezstranke ni nikogar, ki resnično dela... Iz brezstrankarstva se lahko rodi brezbriznost in breznačajnost. Brezbriznost in breznačajnost pa sta slaba voditelja pravičnosti... Strankar oodi nestrankarski. To je težko, toda to ni nemogoče. V nestrankarstvu se vadimo najbolj z nestrankarstvom. Le tam, kjer so v resnici razne smeri, stranke, se tam se vadimo upoštevati tuje mnenje... Močna stranka z močno nasprotno stranko pridobi.

T. G. Masaryk,

(Izreki o političnih strankah.)

Pazite na zdravje in kupite še več Liberty bondov.

Bolezen pomeni izdatke ter izgubo zaslužka. Če se boleznijo izognete, kupite lahko še več Liberty bondov; boleznijo se pa varjete, če pazite skrbno na čiščenje s tem, da je isto vedno izčiščeno. To vam bo dalo popolno sredstvo za redno pretakanje krvi! Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino je tozadevni pripomoček; jemati ga mora osebito v sedanjih izmenjavih vremenih in letnega časa. Sedaj moramo predvsem gledati na to, da bomo imeli želodec v redu. Trinerjevo zdravilo je najbolj zanesljiv in jako užiten pripravek. Trinerjevi ameriški eliksir ima vsak lekarnar na prodaj, ali ga vam lahko preskrbi. Cena \$1.10. — Če trpite vsled revmatizma, nevralgije, hrbtobola, izpahkov, otekle i. t. d. vprašajte za Trinerjev Liniment — najboljši zdravilo. Za vse slične bolezni. C. lekarnah 35 in 65c; po pošti 45 in 75c. — Joseph Triner Company, Mfg. Chemists, 1333—1343 So. Ashland Ave, Chicago, Ill. (Advertis.)

Z velepoštovanjem
EMIL BACHMAN,
2107 So. Hamlin Ave.,
CHICAGO, ILL.

NAZNAVILO IN PRIPOROČILO.

Opozorjam vse Jugoslovane (Slovence, Hrvate in Srbe) iz države Wyoming, da se nam bližajo volitve za gubernerja naše države. Naš dosedanji gubernern. Hon. Frank L. Houx je demokrat in še kandidira zanaprej za ta urad.

Naš čislani gubernern je človek, da takega v Wyomingu ni lahko dobiti ker on ljubi pravico in se ne ozira tako na politiko. Ta mož je pravičen — za vse enako — za bogatina, kakor za reveža; njegova razsodba je vedno pravična ker pisec teh vrst se je o tem, že do cela prepričal iz lastne izkušnje. Vsled tega ga še enkrat toplo priporočam vsem rojakom (Jugoslovanom) da bodete dali na dan volitve 5. novembra svoj glas za tega praviceoljubnega moža.

Z rojaškim pozdravom
Matt Ciraj.
Rock Springs, Wyo., dne 4. oktobra 1918. (Advertis.)

POZOR, ROJAKINJE!

Nujno potrebujem dobro gospodinjno srednje starosti bodisi samica ali vdova brez otrok, tudi se ne oziram, ako je z enim otrokom. Plača dobra. Jaz sem vdovec s 4 otroci, posejdem udobno hišo ter imam dobro in stalno delo. Ako kateri ne ugaja službena ponudba ter jo bolj veselji močiti se, sem tudi jaz pripravljen za slučaj. Vse tozadevne ponube naj se naslovi na: John Golob, 9731 Avenue M. South Chicago, Ill.

PRIPOROČILO

CENJ. DRUŠTVOM K. S. K. J.

Zadnji čas so se razne podporne organizacije in razna podporna društva oprijele lepe navade, da kupujejo in razvijajo

SLUŽBENE ZASTAVE (SERVICE FLAGS)

svojim društvenim sobratom v jakom v počast in spomin! To je vsega posnemanja vredno; to znači tudi izraz patriotizma in lojalnosti članstva do naše nove domovine.

Podpisana največja slovanska tvrdka zastav in regalij v Chicagu izdeluje krasne Službene zastave v vseh velikostih, posebno pripravne za podp. društva, katere naj bi bile razobešene pri vsaki mesečni seji.

Te Službene zastave izdelujem v primerni obliki, ali vsaki velikosti iz svile, volnenega blaga, ali platna. Na vrhu zastave je z zlatimi črkami udelano ime društva, zdolej pa poljubno število zvezd, ki značijo člane vojsake. Cene so jako zmerne in nizke. Vprašajte za cene. Društvo sv. Štefana št. 1. si je omislilo pri meni slično zastavo.

JAKOB STAUDOHR
9520 Avenue L,
South Chicago, Ill.
Telefon: So. Chicago 1236.
so priporočila Slovincem in Hrvatom.
Prodajam in razvažam premog in drva, selim pohištvo in opravljam ekspresne pošte.
Svoji k svojim!

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRUŽENO ZDRAVJE V DRUŽINAH.

Hrhtobol.
Ako imate bolečine v hrbtu, ali križu čutite, da vas vse boli. Bolečine postajajo neprenosne; ledice (obisti) vas bolijo in voda od vas gre gosta ter čutite pri tem bolečine. V takem slučaju rabite kako dobro zdravilo, pa ga morda ne morete dobiti? Ne išcite drugih pripomočkov, ampak poskusite samo enkrat

Severa's
Kidney & Liver Remedy
(Severova Zdravila za obisti in jetra). To je izborno zdravilo za mehur, kadar imate bolečine pri spuščanju vode, tako tudi pri otrocih, ki močijo postelje. To zdravilo odpravlja zlatenico in vso zopmo sapa, zmanjšuje oteklino nog in lajša hrhtobol. Poskusite ga. Prodaja se v lekarnah. Cena 75c in \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

GLASLO K. S. K. JEDNOTE

Izbija vsako sredo.
 Izdajatelj: Kraljevo-Slovenska Katoliška Jednota v Združenih državah Ameriških.
 Uradništvo in upravnništvo: Chicago, Ill.
 1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
 Telefon: Canal 2487.
 Naročnina: \$0.96
 Za članstvo: 1.50
 Za inozemstvo: 2.00

OFFICIAL ORGAN
 of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
 of the
UNITED STATES OF AMERICA
 Issued every Wednesday.
 Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE: CHICAGO, ILL.
 1951 West 22nd Place, Phone: Canal 2487.
 Subscription price:
 For Members, per year.....\$0.96
 For Nonmembers.....1.50
 For Foreign Countries.....2.00

Listnica upravnništva.

Važno za pittsburska društva.
 S tem naznanjamo vsem tajnikom in tajnicam krajevnih društev iz Pittsburgha, Pa., da smo poslali dne 5. t. m. adresar, ali imenik članov tajniku dr. št. 33. v pregled in popravek. Naprosili smo zaeno tajnika označenega društva, da naj ta adresar potem izroči tajniku dr. št. 41; ta tajnik ga bo pa dal zopet drugemu društvu, tako da bo prišel adresar vsem ostalim društvom v roke. Vsakega tajnika uljudno prosimo, da naj adresar takoj po prejemu vestno pregleda in ga da zopet naslednjemu tajniku v popravek. Kar ni pravega v adresarju, naj se črta, ali dostavi. Ker ima gotovo vsako društvo nekaj svojih članov na potnih listih, naj se imena istih in naslove označi na zadnjih straneh adresarja. Upravnništvo bo zatem takoj vse uredilo in pregledalo, da se bo adresar krajevnih društev vjemal z našim adresarjem. Tajniki naj pri tem osobito pazijo na suspendovane člane, ki niso bili zopet sprejeti nazaj v Jednoto; vse take naslove črtajte!

Ali ste podpisali Liberty bond?

To vprašanje je danes eno izmed najbolj važnih za vsakega posameznika, živečega v Združenih državah. Naj si bo odgovor na to že dovoljen, ali ne, kliče stric Sam nam vsem še sledeče: Če ste morda že podpisali kak bond Četrtega Vojnega posojila, podpisite še jednega samemu sebi in meni v korist. — Če pa tega še niste storili, podpisite ta bond takoj. Do 19. oktobra je še čas!

Kakor znano bo vlada zaključila dne 19. oktobra kampanjo Četrtega Vojnega posojila. Ta dan bo ameriško ljudstvo s številnimi v dolarjih dokazalo, da mu je ameriška zemlja še vedno draga in sveta; da goji še vedno ona plemenita načela in ideale na kakoršnih so bile Združene države pred 142 leti ustanovljene, to je: svoboda, enakopravnost, demokracija in pravičnost za vse!

Ker je nas hotel nemški kajzer oropati teh naših zajamčenih pravic, so se Združene države postavile na noge s tem umestnim korakom, da so Nemčiji 6. apr. 1917 napovedale vojno. Saj se brani celo živalca pred sovražnikom, pa naj bi si pustila naša mogočna nova domovina — Amerika diktirati in to celo po kajzerju? To bi ne bilo ameriško; to bi ne bilo častno za strica Sama. Ali ste že sploh čitali v zgodovini, da so bile Združene države kdaj poražene? In če bi se proti nam borilo deset kajzerjev, bi Amerikanci ne odnehali v borbi za pravično stvar. In v tej borbi za pravično stvar, za čast in slavo naše mogočne Unije stojijo vsi njeni narodi. Pod zvezdnato zastavo se borijo ameriški fantje poleg svojih tujerodnih tovarišev. Vsi nastopajo kot sinovi naše mogočne Kolumbije. V tej borbi pa sedaj tekmujejo tudi številni narodi, živeči v Združenih državah, kajti vlada se bo baš pri sedanjem Vojnem posojilu pripravila kateri izmed različnih tuževičih inozemskih narodov ji je stal v tem kritičnem času zvest in lojalni?

Kako je z nami? ameriški Slovenci? Ali je že podpisal slehena izmed nas kak bond IV. Vojnega posojila? Ali bomo zapisani v "Zlato" ozir. "častno"

knjigo ameriških domoljubov

Upamo da.— Ker se ne moremo vsi bojevati na francoski fronti, v milijonskih vrstah zaveznikov, pa stopimo doima v ofenzivo s tem; da pridno pomagamo vladi z nakupom bondov Svobode. Ta denar ne rabi vlada zase, ampak za našo kmetiško armado na Francoskem. Če želite, da bo ta vojna sijajno dobljena in za nas ugodno končana, ne držite rok križem. Ne pomišljajte, ampak stopite v vrsto pravih domoljubov, katerim je čast, varnost in svoboda Amerike pri srcu. Pomagajte Ameriki v borbi za doseg svetovne demokracije, kajti odločilna bitka se vedno bolj in bolj bliža. Ali že ne čakate težko onega veselega trenutka, ko se bodo naši fantje zmagošavno vrnili domov v našo sredino? Ali jih ne bomo sprejeli z nepopisnim navdušenjem? Da bo pa to mogoče doseči "over here" je treba denarja za "over there". Ameriška armada bo zmogala, če bo vedno preskrbljena potrebna s hrano in municijo; to se tiče tudi zavezniške armade. Če ima vojak prazen želodec in prazno puško, se ne more braniti proti sovragu. Za hrano in municijo moramo mi tukaj skrbeti; za drugo bo do že preskrbeli naši vojaki. Vsak dolar Liberty bonda znači žepelj za kajzerjevo rakev. —

Kakor se kaže, je jel zadnji čas tudi Nemcem vpadati pogum. Sedaj je nastopil za zaveznike odločilni trenotek da lahko za vedno zadavijo nemški imperijalizem. Tudi Nemčija mora slediti Bolgariji in prositi na kolenuh zaveznike za mir. Če se ne bo hotela Nemčija vdati iz lepa, jo bomo pa v to prisili iz grda. V svrhu te do-sege pa pomaga vsak Liberty bond; zato jih pa ameriški Slovenci pridno podpisujte in kupujte, dokler je še čas!

POZIV CHICAŠKEGA NADŠKOFA.

Chicaški nadškof mil. G. W. Mundelein je te dni razposlal na vse duhovnike svoje škofije parotrijotno pismo, v katerem naroča duhovnikom, da naj v cerkvah priporočajo ljudem nakup Liberty bondov.

Nadškof omenja, kako se v Ameriki katoliška vera pod zastavo prave svobode lepo razvija in zato je sveta dolžnost nas katoličanov, kakor sploh vseh domoljubnih Amerikancev pomagati tej naši novi domovini do hitre in pravične zmage.

Gotovo je, da Amerika ne bo nikdar pozabila kdo je kaj dobrega storil v tem vojnem času za ta dom, kjer uživamo boljši kruh in lepšo versko ter narodno svobodo kakor v starem kraju. Gotovo je tudi, da tisti ki prav malo, ali nič ne storijo za Ameriko, da taki sloh nespadajo semkaj. Dan obračuna zanje sledi po končani vojni.

Kupujemo bonde Svobode kar največ moremo! Zato nas navdušujejo vse oblasti: državne in cerkvene.

TREASURY DEPARTMENT, WASHINGTON.

Lastnikom 4% bondov Prvega Posojila Svobode in 4% bondov Drugega Posojila Svobode.

Predpravica zamenjave, ki je nastala vsled izdaje 4 1/4 odstotnih bondov Tretjega Posojila Svobode, poteče dne 9. novembra in se po sedanjem zakonu ne more raztegniti ali obnoviti. Imetelji teh 4 odstotnih bondov ne izgubljajo ničesar, če uporabijo predpravico

zamenjave, in pridobijo 1/4 odstotkov obresti na leto. Imetelji 4 odstotnih bondov naj ne čakajo do zadnjega trenutka, da uporabijo predpravico zamenjave, nego naj storijo to takoj. Vse odločanje se preobremijo bančni zavodi v deželi in zakladniški department, ker bi bilo treba izvršiti vse zamenje v zadnjem trenutku, in vsled tega bi se utegnila predpravica zamenjave sploh izgubiti.

Imeteljem kuponskih bondov je zelo svetovati da naprosijo izdajo registriranih bondov v svrhu, da se zaščitijo proti nevarnosti izgube, tatvine in uničenja svojih bondov.

Uradne departementove okrožnice št. 114 s formularjem za prošnje so bile razdeljene federalnim rezervnim bankam ter bankam in kreditnim družbam po vseh Združenih Državah. Ti zavodi so naprošeni zastran patriotine usluge da pomagajo imeteljem bondov pri zamenjavi 4 odstotnih bondov v 4 1/4 odstotne bonde in pri registranju njihovih bondov.

W. G. McAdoo, zakladniški tajnik.

Edinost slovanskih narodov.

Predzadnji teden so bili od predsednika Wilsona sprejeti zastopniki zatiranih avstrijskih narodov v posebni avdienci. O tem sprejemu je razposlal Committee on Public Information v Washingtonu na vse liste naslednje poročilo:

Vsi predstavniki zatiranih avstroogrskih narodov so združili svoje napore v odporu proti avstrijskemu zatiranju. Poseben odbor, predstavljajoč te zatirane narode, je bil v petek popoldne sprejet od predsednika Wilsona v Beli hiši. Navzoči so bili: prof. Tomaz Masaryk, predsednik čeho-slovaškega Narodnega Sveta, Ignac Paderewski, zastopnik Poljskega Narodnega Odbora, Dr. Hinko Hinković zastopnik Jugoslovaškega Narodnega Sveta, Vazilij Stoica, predsednik Rumunske Narodne Lige, Guiseppa Beviore, zastopnik Italijanov v Avstriji, in Miron Korikoev, zastopnik Ukrajinske Federacije.

Zastopniki teh zatiranih narodov so se tekem dva tedna trajajočih konferenc zjediniili za program glede zahtev avstroogrskih zatiranih narodov ter ga predložili sedaj predsedniku Wilsonu. Določeno je bilo da se ustanovi osrednji odbor teh narodnih skupin iz Avstro-Ogrske, ki bo bral in čeval njihove koristi. Poleg tega so zagotovili predsednika Wilsona, da niso ti narodi pripravljani samo, storiti vse za doseg svojih narodnih aspiracij, temveč tudi podpirati predsednika in Ameriko v vojni za doseg končne zmage.

Prof. Masaryk je predložil v imenu vseh zastopnikov predsedniku Wilsonu resolucijo, v kateri se povdarja, da je večina avstrijskega prebivalstva vladana od nemške manjšine, ki jih je kri vično zatirala; vsled tega zahteva večina razkosanje Avstro-Ogrske in organizacijo osvobojenih narodov.

Ta deputacija je predstavljala več kot 30 milijonov avstrijskih prebivalcev, ki se žele oprostiti avstrijskega jarma in ki imajo največje zaupanje v Ameriko in predsednika Wilsona. Izseljeni pripadniki teh narodov, ki se smejo svobodno izraziti, pa povdarjajo svoje neomajano prepričanje, da je njih bodočnost odvisna predvsem od Amerike in njene pomoči.

Predsednik Wilson je izrazil svoje simpatije z narodnimi aspiracijami teh zatiranih narodov ter povdarjal stalščje Amerike, da morajo vsi narodi doseči pravičo samoodločevanja, in to narodi po celem svetu.

Influenca.

Zadnje dni se je širom naših držav pojavila nevarna nalezljiva bolezen influenza in sicer neke posebne vrste ki traja samo par dni. To bolezen nazivajo zdravniki "španska influenza", ker se jo je baje zaneslo semkaj iz Španške. Osobito razsaja ta bolezen sedaj po različnih vojaških taboriških in pobira ondi svoje žrtve. Da bi se ljudstvo kolikor mogoče najbolj čuvalo pred to boleznijo, so izdale oblasti potrebna

navodila, kakor ravnati v slučaju napadov take bolezni.

Glavna in prva stvar je za obolelo osebo je, da gre domov v posteljo, in da naglo pokliče bližnjega zdravnika. Ta bolezen nastane v obče vsled prehlada, ali pa vsled nalezljivosti. Kdor se počuti slabo, da ga boli glava, da kiha, da ga mrzita, trese, da je nahač in po malem kašlja, taka oseba naj ostane doma v sobi. To so glavna navodila vrhovnega vojaškega zdravnika General Blue.

Ozibajte se množice ljudstva, bodisi že na cesti, ali v javnih lokalih. Ta bolezen se rada razširja od ene osebe na druge s kihanjem ali vsled kašlja. Vsled tega je treba paziti na take slučaje, da se ne pride preveč blizu v dotiko s takimi osebami. Važno je tudi, da imate več čiš t hiežrnpoihboieg imate več čistih žepnih robcev pri sebi za vporabo. Ne pljuvajte in ne kašljajte na prosto, ampak v žopce robece. Tako držite tudi z robcem nos, če se vam sili na kihanje.

Bolnik, katerega se prijeme španska influenza bo čutil najprvo, da ga boli glava, vrat in hrbet. Bolezen se razširi že v 1 dnevu ali dveh, da stopi v nevarni štadij.

Španske influence poznajo, dotedaj zdravniki dve vrsti: Prva se prične z lahkim prehladom. Ta prehlad povzroča kašelj in kihanje, glavobol, mrzlico in klavnostjo. Druga vrsta je v zvezi s smrtnim mraženjem, mrzlico in klavnostjo. Takega bolnika se kaj rado opriluje tudi bljuvanje.

Dosedaj še nimajo nobenega pravega zdravila zoper to bolezen, čaravno so večaki že dognali bacile španske influence. Velike važnosti je za takega bolnika, da se takoj vleže v gorko posteljo dokler ne okreva s pomočjo kakega zdravnika. To je v korist njemu, pa tudi drugim, ker ne razširja španske influence še na druge osebe.

Lahko se vzame spočetka kako odvajalno sredstvo (calomel) ki izčisti iz črevesja slabe snovi in želodec. Od 5 do 10 gr aspirina naj se tudi vzame, kar olajša bolečine. Dobro je tudi, če se la- tak bolnik skoraj v goriki vodi; pri tem je da treba največje pozornosti pred prehladom. Tako obolela oseba ne sme nikakor na cesto, ali izven hiše.

Tudi pri hrani, ali dieti je treba biti previden. Uživate le lahke jedi, n. pr. pastilizirano mleko, govejo juho, mehko kuhana jajca in praženi kruh. V obče se pa ravnajte natanjko v takem slučaju po navodilu zdravnika!

Stroge amer. postave pred 300 leti.

Že pred par tisoč leti je bila ljudska govornica v navadi, da ni pod solnce nič novega. Gotove vrste običajj narodov, pred vsem pa postave so bile že pred stoletji in tisoletji v navadi kakor so dandanes, bodisi že jednake, slične, ali še strožje. O tem je nedavno objavil zanimivo zgodovinsko poročilo list "Des Moines Register."

Vzemimo n. pr. sedanje vojne razmere, predpise, določbe itd. in pa postave, ki so bile v Združenih državah v veljavi pred 300 leti. Danes imamo spet v veljavi posebne postave za takozvane slackerje (mlačeneže), dobičkalovce, špijone, lenuhe, nelojalne osebe itd. Vse to so spoznali v Ameriki že pred 300 leti; te postave so bile pa povsem strožje in hujše kot dandanes.

Iz arhivov državne Massachusetts 1. 1633 posnemamo sledečo tozadevno določbo:

"Nobena oseba ali gospodar ne sme tritati dnevnega časa po nepotrebnem, ali da bi ne vporabljal časa za kako koristno delo. Kdor se pregreši zoper to postavo, je podvržen kazni, kakoršno določa sodnija. Konštabelji naj vsled tega vsepovsod pazijo na postopake in kadilec tobaka."

S tem še ni naravnost povedano, na kak način ravno se je krivca kaznovalo; vendar pa gotovo občutno in hudo, ker ista leta je bila določena smrtna kazen za 12 raznih hudobij in zlpčinov. Če so temu, ali drugemu zločincu radi kakega prestopka odrezali samo uho, ali del nosa, ni bila ta kazen najhujše vrste. Če je bil kdo samo žaban in poslan v pregnanstvo, je bil s tem še povsem zadovoljen, samo da ga niso obesili.

Dandanes naj bodo špijoni in "slackerji" v Ameriki veseli, da niso živeli, tukaj pred 300 leti; to naj velja tudi na naše "Avstrijake." Takim osebam se dandanes godi tukaj veliko boljše, kot pa se je godilo njihovim sovratnikom pred 300 leti. Dandanes so špijoni in nemški agentje zaprti po ječah, ali pa internirani v različnih taboriških. Tam se jim v obče ne godi hudo. Delati jim ni treba dosti zato, ker dobivajo redno trikrat na dan tečno hrano. Le čitajte, kako se je zgodilo nekemu Filipu Rateliffu v Mass. leta 1631, ker se je nelojalno izrazil napram tedanji vladi: Bičan je bil do kravačega, poleg tega so mu odrezali oba ušesa; naložili mu kazen 40 funtov in ga za vedno iztirali iz države.

Tudi glede delavskih sporov, ozir. glede kapitala in zaslužka so imeli v Združenih državah že pred tremi stoletji gotove postave. Tako na primer ni smel l. 1633 noben zidar, tesar, žagar, ali krojač več dnevno zaslužiti kot 14 pence; ako je delal kdo več kot je znašal ta zaslužek, je bil kaznovan s 5 šilingi. Kaznovan je bil pa tudi delodajalec, ali gospodar ker je plačal svojemu delavcu več, kot postavna določeno. V obče so zaslužili istočasno navadni delavci in težaki toliko, kot konštabel istega kraja; njegova plačla je bila nekako plačilna lestvica.

Meseca avgusta 1634 je bil pozvan pred neko sodišče države Mass. neki James Rawley vsled obtožbe, ker je vzel 18 pence za eno-dnevno delo. Poleg tega je vzel mesa in pijače namesto denarja za svojo 10dnevno mezdo, kar je rabil pri neki ženitnini. Vsled tega je moral plačati 5 šilingov globe za sleherni delavni dan.

Profitarstvo se je v sedanjem vojnem času tudi lepo razvil. Tekom zadnjih let je postalo vsled vojne že več sto notih milijonarjev. Tega pa niso poznali Amerikanci pred 3 stoletji nazaj. Osobito je bilo tedaj strogo prepovedano navijanje cen po restavrantih in hotelih. Tozadevna postava države Mass. se je l. 1634 glasila sledeče:

"Nobena oseba, ki vodi kak javen lokal, ne sme zahtevati in vzeti več kot 6 pencev od osebe za eno kosilo, ali večerjo; cena za mero "ale", (starega piva) ali navadnega piva naj bo 1 penny izven časa obeda. Kdor se ne drži te cene, mora plačati 10 šilingov za vsak prestopok.

Ali bi ne bile te stare ameriške postave tudi dandanes primerne ter potrebne? Če bi slehernemu "slackerju" dandanes odvzeli kos nosa ir ušesa, bi se število istih kmalu zmanjšalo.

"Lusitanijo" bodo dvignili.

Vsakemu je morda znano, da je bila "Lusitanija" — največji potniški parnik Cunardove parobrodne družbe — potopljena od sovražnega torpeda, kmalo po izbruhu sedanje svetovne vojne. Na tem parniku je našlo smrt nekaj nad 1000 oseb; med temi je bilo tudi 115 Amerikancev. Katastrofa "Lusitanije" bo ostala v svetovni zgodovini še pozna stoletja prvič vsled tega, ker je povzročila vojno med Združenimi državami in Nemčijo, drugič bo pa ime "Lusitanija" še našim potomcem pričalo barbarsko početje Nemcev v 20. stoletju. Krvoločni moderni Huni so potopili naučeno ladjo brez kakega opoznaja in svarila, da bi se zamogli potniki (ženske in otroci), še pravočasno rešiti. Lusitanija tudi ni bila obožena, čeravno ti Nemei še dandanes zatrjujejo.

Ko bo sedanja vojna enkrat končana, bo eden izmed prvih posebnih dvigniti iz morske globine potopljeni parnik "Lusitanija." Saj se bo to gigantsko delo tudi izplačalo vsled velikih zakladov, ki se nahajajo v nji. Ko je bila Lusitanija potopljena, je z njo vred zginito v morje za 14 milijonov dolarjev vrednosti blaga in drugih zakladov, med temi za \$2,000,000 zlata, srebra, mešinga in bakra; za jednako svoto draguljev in drugih privatnih vrednosti; za \$5,000,000 obligacij, delnic in raznih vrednostih papirjev ter za \$5,000,000 tovara (blaga). Zlato in vrednostni papirji (\$9,000,000) so bili dobro shranjeni v veliki železni blagajni, kateri ne more škodovati ne

ogenj ne voda; vse to bogastvo je nedvomno še v dobrem stanju, čeravno leži že nad 4 leta v morskaki globini.

"Lusitanija" leži na peščenem morskem dnu v kanalu sv. Jurja 270 čevljev globoko. Ker ni mogoče potapljačati in pontonskim čolnom operirati v tako veliki morskii globini, je mornarični inženir Lundquist sestavil in izumil povsem nove vrste dvigalno ladjo, s katero bo mogoče dvigniti "Lusitanijo", predvsem pa veliko jekleno jekleno blagajno za \$9,000,000 vrednim zakladom.

Ta Lundquistova dvigalna ladja meri na vrhu kakih 30 čevljev v dolžini, 15 čevljev pa v širini, vsa drugačna je pa v ogrodju in doljnem oboku; istega je mogoče raztegniti v dolžino 300 čevljev. Ta ladja je pritrjena na velikanska železna kolesa, ki jo lahko premikajo na dnu morja.

Da bo mogoče s to ladjo operirati v morskii globini, ima pritrjeno tudi veliko žarometno električno luč, katero meče svetlobo do 40 čevljev v daljavo.

Ko bodo izsledili "Lusitanijo", bo treba najprvo odstraniti nanesene sklade morskega peska okoli nje; to se bo izvršilo s pomočjo silnih vodenih curkov napeljanih po velikih železnih ceveh s pomočjo stisnjene zraka. Nato se bo spustilo v morje štiri velikanske navpične votle pontone iz jekla; dva na vsako stran dvigalne ladje; na vsak izmed teh pontonov (čolnov) bodo pritrjene debele železne žice in vezalo, skupaj pod dolenjim bokom Lusitanije v svrhu dvigala. Te vezave bodo tvorile toraj z obeh strani pontonov črko V, da se bo spravilo potopljeno "Lusitanijo" v sredino teh železnih verig; na ta način bo mogoče dvigniti "Lusitanijo" in spraviti na površje. Seveda bo treba prej zamažiti in zadelati veliko stransko luknjo, katero je naredil sovražni torpedo ko je zadel "Lusitanijo." Ker se vsi stroji Lusitanije pokvarjeni, bo treba parnik vleči v kako pristanišče s pomočjo gorioznačenega dvigalnega parnika in še več drugih strojev.

To je samo ženialni načrt inženirja Lundquista, ki se mu bo nedvomno posrečil. Glavna stvar pri tem bo, kako spraviti "Lusitanijo" med one štiri orjaške pontone, ki bi jo dvignili na površje. V morskii globini se nahaja še več drugih neizmernih zakladov, predvsem v oceanskem vodorju. Tako leži v morju nedaleč od Havre na Francoskem samo 150 čevljev globoko parnik "Parthenon", v katerem se nahaja za \$7,000,000 vrednosti blaga. Nedaleč od danskega obrežja leži potopljeni ameriški tovorni parnik "Herald" z \$3,000,000 vrednim tovorom; 10 milj od ponesrečene "Lusitanije" pa leži ogromni poštni parnik "Arabic", na katerem se nahaja tudi za več milijonov dolarjev zlata.

POPRAVEK.

V št. 32 z dne 14. avg. t. l. smo v šestitki 25. letnice dr. M. Devic št. 33 Pittsburgh, Pa. omenili, da je to društvo, drugo najstarejše slovensko podporno društvo v Pittsburghu, Pa.

Ker je bila priobčena v zadnji (39) številki "Glasila" obširna zgodovina tega društva izpod peresa sedanjega dr. tajnika, je torej razvidno, da dr. št. 33 ni drugo najstarejše, ampak prvo slovensko podp. društvo v Pittsburghu, Pa. To popravljamo resnična ljubo in na zahtevo omenjenega društva.

IZREKI ZNAMENITIH MOŽ.

Jaz verujem v to družino svobodnih narodov. Jaz verujem, da bo iz te brezprimerne preizkušnje izšlo človeštvo prerojeno! Bil bi hinavec in lažnjivec, če bi se imenoval socialista, pa bi v globocini svoje duše ne veroval v svoje ideale. Nič se ne bojimo, nič se ne strašimo dnevnega trpljenja, ne zakrivajmo oči pred grozotami časa — pogumom jim glejmo v lice! Ne samo človek, ne samo narod, tudi človeštvo se bo vzdignilo iz močvirja, očiščeno in pomlajeno! V to verujemo, v to zaupamo, — in lažje nam bo trpljenje. Kristus je zmagal, ko je bil na križ razpet; človeštvo je moralo brezmejno trpeti, da si je zaslužilo prerojenje in vstajenje! — Ivan Cankar. ("Očiščenje in prerojenje.")

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

od ustanovitve do 1. avg. 1918 skupna izplačana podpora
\$1,411,830.32.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Scheller, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
1. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
2. Podpredsednik: Math Jerman, 321 Palm St., Pueblo, Colo.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Dubovni vodja: Rev. Francis J. Azbe, 620-10 St., Waukegan, Ill.
Zobolasteneec: Ralph F. Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Josip Dunda, 704 North Baynor Ave., Joliet, Ill.
Martin Nemanick, 1900 W. 22 St., Chicago, Ill.
Math Kostainick, 302 No. 3rd Ave. West, Virginia, Minn.
John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. B. Pittsburgh, Pa.
Frank Francić, 311-2nd Ave., Milwaukee, Wis.

POBOTNI ODBOR:

Mihael J. Kraker, 614 E. 3rd St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Anton Bugar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., N. E., Cleveland, Ohio.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavni tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnine pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

URADNO NAZNANILO.

Pristopili člani.

K društvu sv. Štefana št. 1 v Chicago, Ill. — Cert. št. 22840, Dolmovich Alois, roj. 1883, R. 35, \$1000. Sprejet 7. sept. 1918. — Društvo šteje 274 članov(ie).

K društvu sv. Jožefa št. 2 v Joliet, Ill. Cert. št. 22841, Bučar Frank, rojen 1902, R. 16, \$1000. Sprejet 1. septembra 1918. — Društvo šteje 410 članov(ie).

K društvu sv. Jožefa št. 7 v Pueblo, Colo. Cert. št. 22842, Godec Joseph, rojen 1901, R. 17, \$1000. Sprejet 15. sept. 1918. — Društvo šteje 494 članov(ie).

K društvu sv. Janeza Krstnika št. 13 v Biwabik, Minn. Cert. št. 22843, Karish Jaek A., rojen 1902, R. 16, \$1000. Sprejet 1. sept. 1918. — Društvo šteje 54 članov(ie).

K društvu sv. Janeza Krstnika št. 14 v Butte, Mont. Cert. št. 22844, Hoff Joseph, rojen 1902, R. 16, \$1000. — Cert. št. 22845, Osteinjak Simon, rojen 1876, R. 42, \$500. Sprejet 11. sept. 1918. — Društvo šteje 196 članov(ie).

K društvu sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio. Cert. št. 22846, Madronič Peter, rojen 1890, R. 28, \$1000. Sprejet 3. sept. 1918. — Društvo šteje 498 članov(ie).

K društvu sv. Petra št. 30 v Calumet, Mich. Cert. št. 22847, Medved Joseph, rojen 1900, R. 18, \$1000. Sprejet 8. sept. 1918. — Društvo šteje 304 članov(ie).

K društvu sv. Petra in Pavla št. 38 v Kansas City, Kans. Cert. št. 22848, Stark Geo. P., rojen 1898, R. 20, \$1000. Sprejet 1. sept. 1918. — Društvo šteje 84 članov(ie).

K društvu sv. Alojzija št. 42 v Steelton, Pa. Cert. št. 22849, Kraševac John N., rojen 1900, R. 18, \$1000. Sprejet 19. sept. 1918. Društvo šteje 136 članov(ie).

K društvu sv. Alojzija št. 47 v Chicago, Ill. Cert. št. 22850, Lebar John, rojen 1884, R. 34, \$500. Sprejet 14. sept. 1918. — Društvo šteje 101 člana(ie).

K društvu sv. Jožefa št. 53 v Waukegan, Ill. Cert. št. 22851, Dolene Frank, rojen 1901, R. 17, \$1000. Sprejet 8. sept. 1918. — Društvo šteje 204 člana(ie).

K društvu sv. Nikolaja št. 67 v Steelton, Pa. Cert. št. 22852, Kambić John, rojen 1902, R. 16, \$1000. Sprejet 11. sept. 1918. — Društvo šteje 50 članov(ie).

K društvu sv. Antona Pad. št. 87 v Joliet, Ill. Cert. št. 22853, Ivec John, rojen 1889, R. 29, \$1000. Sprejet 8. sept. 1918. — Društvo šteje 124 članov(ie).

K društvu sv. Petra in Pavla št. 89 v Etna, Pa. Cert. št. 22854, Subašić Joseph, rojen 1901, R. 18, \$1000. Sprejet 4. sept. 1918. — Društvo šteje 152 članov(ie).

K društvu sv. Roka št. 113 v Denver, Colo. Cert. št. 22855, Tanko Joseph, rojen 1902, R. 17, \$500. Sprejet 15. sept. 1918. — Društvo šteje 61 članov(ie).

K društvu sv. Družina št. 136 v Willard, Wis. Cert. št. 22856, Merlak John, rojen 1902, R. 16, \$500. Sprejet 1. sept. 1918. — Društvo šteje 67 članov(ie).

K društvu sv. Jožefa št. 146 v Cleveland, Ohio. Cert. št. 22857, Kravcar Louis, rojen 1902, R. 16, \$500. Sprejet 15. sept. 1918. — Društvo šteje 96 članov(ie).

K društvu sv. Mihaela št. 163 v Pittsburgh, Pa. Cert. št. 22858, Miličević Mato, rojen 1897, R. 21, \$1000; cert. št. 22859, Pribanić Simun, rojen 1889, R. 29, \$1000; cert. št. 22860, Pribanić Mate, rojen 1876, R. 42, \$1000; cert. št. 22861, Butorać John, rojen 1888, R. 30, \$500; cert. št. 22862, Raker Nikolaj, rojen 1871, R. 48, \$250. Sprejeti 8. sept. 1918. — Društvo šteje 74 članov(ie).

Pristopile članice.

K društvu sv. Barbare št. 40 v Hibbing, Minn. cert. št. 8679, Čorak Alojzija, rojena 1886, R. 32, \$1000. Sprejeta 1. septembra 1918. Društvo šteje 112 članov(ie).

K društvu Vitezi sv. Mihaela št. 61 v Youngstown, Ohio. Cert. št. 8680, Biris Jela, rojena 1901, R. 17, \$1000. Sprejeta 25. sept. 1918. Društvo šteje 125 članov(ie).

K društvu Marije Pomagaj št. 78 v Chicago, Ill. Cert. št. 8681, Zidvić Anna, rojena 1879, R. 39, \$500. Sprejeta 21. sept. 1918. — Društvo šteje 209 članov(ie).

K društvu Marija Čistega Spočetja št. 80 v So. Chicago, Ill. Cert. št. 8682, Čorak Jennie, rojena 1892, R. 26, \$1000. Sprejeta 15. sept. 1918. — Društvo šteje 158 članov(ie).

K društvu sv. Barbare št. 92 v Pittsburgh, Pa. Cert. št. 8683, Stiglić Barbara, rojena 1883, R. 35, \$1000. Sprejeta 8. sept. 1918. — Društvo šteje 70 članov(ie).

K društvu Marija Čistega Spočetja št. 104 v Pueblo, Colo. Cert. št. 8684, Hren Marija, rojena 1888, R. 35, \$1000. Sprejeta 27. avgusta 1918. — Društvo šteje 63 članov(ie).

K društvu sv. Ane št. 120 v Forest City, Pa. Cert. št. 8685, Volk Rose, rojena 1902, R. 16, \$500. Sprejeta 15. sept. 1918. — Društvo šteje 148 članov(ie).

K društvu sv. Družina št. 136 v Willard, Wis. Cert. št. 8686, Seliškar Agnes, rojena 1881, R. 37, \$1000. Sprejeta 1. sept. 1918. — Društvo šteje 67 članov(ie).

K društvu sv. Jeronima št. 153 v Canonsburg, Pa. Cert. št. 8687, Novak Margareta, rojena 1876, R. 42, \$500. Sprejeta 13. sept. 1918. Društvo šteje 66 članov(ie).

K društvu sv. Ane št. 156 v Chisholm, Minn. Cert. št. 8688, Pluth Anna, rojena 1894, R. 24, \$1000. Sprejeta 1. sept. 1918. — Društvo šteje 77 članov(ie).

K društvu Kraljica Majnika št. 167 v Sheboygan, Wis. Cert. št. 8689, Gergić Rose, rojena 1902, R. 16, \$500. Sprejeta 11. sept. 1918. — Društvo šteje 76 članov(ie).

K društvu Marije Magdalene št. 162 v Cleveland, Ohio. Cert. št. 8690, Urbančić Rozalija, rojena 1885, R. 33, \$1000; cert. št. 8691, Jare Karolina, rojena 1888, R. 30, \$500. Sprejeti 2. sept. 1918. — Društvo šteje 185 članov(ie).

K društvu Marije Pomagaj št. 164 v Eveleth, Minn. Cert. št. 8692, Stimas Rose, rojena 1895, R. 23, \$500; cert. št. 8693, Gender Frances, rojena 188, R. 31, \$500; cert. št. 8694, Peterlin Marija, rojena 1886, R. 32, \$500; cert. št. 8695, Debeve Neža, rojena 1885, R. 33, \$500; cert. št. 8696, Elešič Marija, rojena 1875, R. 43, \$250. Sprejete 15. sept. 1918. — Društvo šteje 38 članov(ie).

K društvu Marija Pomoč Kristjanov št. 165 v West Allis, Wis. Cert. št. 8697, Puget Jera, rojena 1888, R. 31, \$1000. Sprejeta 4. septembra 1918. — Društvo šteje 21 članov(ie).

K društvu Kraljica Miru št. 167 v Thomas, W. Va. Cert. št. 8698, Knafele Kristina, rojena 1884, R. 34, \$500; cert. št. 8699, Vogrin Marija, rojena 1875, R. 43, \$500. Sprejeti 3. sept. 1918. — Društvo šteje 15 članov(ie).

Suspendovani člani zopet sprejeti.

K društvu sv. Jožefa št. 2 v Joliet, Ill. Cert. št. 4676, Tomec Mihael, R. 18, \$1000. Zopet sprejet 23. sept. 1918. — Društvo šteje 411 članov(ie).

K društvu sv. Janeza Krstnika št. 14 v Butte, Mont. Cert. št. 22544, Antonich Mike, R. 30, \$1000. Zopet sprejet 14. sept. 1918. — Društvo šteje 194 članov(ie).

K društvu sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio. Cert. št. 4857, Pirc Ivan, R. 18, \$1000. Zopet sprejet 10. sept. 1918. — Društvo šteje 499 članov(ie).

K društvu sv. Barbare št. 40 v Hibbing, Minn. Cert. št. 10564, Sterle Ivan, R. 19, \$1000. Zopet sprejet 1. sept. 1918. — Društvo šteje 112 članov(ie).

K društvu sv. Cirila in Metoda št. 45 v East Helena, Mont. Cert. št. 20297, Klopac Gregor, R. 24, \$1000. Zopet sprejet 20. sept. 1918. — Društvo šteje 60 članov(ie).

K društvu sv. Jožefa št. 56 v Leadville, Colo. Cert. št. 20380, Gornik Martin, R. 19, \$1000. Zopet sprejet 14. sept. 1918. — Društvo šteje 174 članov(ie).

K društvu sv. Janeza Evangelista št. 65 v Milwaukee, Wis. Cert. št. 19493, Vidmar Ivan, R. 17, \$500. Zopet sprejet 1. sept. 1918. — Društvo šteje 155 članov(ie).

K društvu Marije Vnebovzete št. 77 v Forest City, Pa. Cert. št. 12006, Bervar Franc, R. 23, \$1000. Zopet sprejet 8. sept. 1918. — Društvo šteje 199 članov(ie).

K društvu Marije Sedem Žalosti št. 84 v Trimountain, Mich. Cert. št. 7271, Grentz Mihael, R. 18, \$1000. Zopet sprejet 15. sept. 1918. Društvo šteje 46 članov(ie).

K društvu Friderik Baraga št. 93 v Chisholm, Minn. Cert. št. 19599, Bartol Anton, R. 24, \$1000. Zopet sprejet 30. sept. 1918. — Društvo šteje 137 članov(ie).

K društvu sv. Cirila in Metoda št. 101 v Lorain, Ohio. Cert. št. 10490, Ulaković Miha, R. 41, \$500. Zopet sprejet 1. sept. 1918. — Društvo šteje 56 članov(ie).

K društvu sv. Jožefa št. 110 v Barberton, Ohio. Cert. št. 21312, Frank Rebrnak, R. 33, \$500. Zopet sprejet 25. avgusta 1918. — Društvo šteje 55 članov(ie).

K društvu sv. Mihaela št. 132 v So. Deering, Ill. Cert. št. 21742, Vukljan Dujo, R. 25, \$1000. Zopet sprejet 9. sept. 1918. — Društvo šteje 89 članov(ie).

K društvu sv. Mihaela št. 163 v Pittsburgh, Pa. Cert. št. 22216, Oreščan Jurij, R. 40, \$1000. Zopet sprejet 8. sept. 1918. — Društvo šteje 75 članov(ie).

Suspendovane članice zopet sprejete.

K društvu sv. Jožefa št. 2 v Joliet, Ill. Cert. št. 57, Lavrič Matilda, R. 37, \$1000. Zopet sprejeta 23. sept. 1918. — Društvo šteje 112 članov(ie).

K društvu sv. Barbare št. 40 v Hibbing, Minn. Cert. št. 4065, Sterle Marija, R. 19, \$1000. Zopet sprejeta 1. sept. 1918. — Društvo šteje 113 članov(ie).

K društvu sv. Barbare št. 128 v Etna, Pa. Cert. št. 5829, Urbanek Marija, R. 27, \$1000. Zopet sprejeta 25. septembra 1918. — Društvo šteje 37 članov(ie).

Suspendovani člani.

Od društva sv. Štefana št. 1 v Chicago, Ill. Cert. št. 14034, Rovtar Franc, R. 17, \$1000. Suspendovan 23. sept. 1918. — Društvo šteje 273 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 2 v Joliet, Ill. Cert. št. 21986, Klun Štefan, R. 26, \$1000. Suspendovan 23. sept. 1918. — Društvo šteje 411 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 7 v Pueblo, Colo. Cert. št. 15675, Sorak Ivan, R. 20, \$1000; cert. št. 20671, Hegler Ignac, R. 29, \$1000; cert. št. 6780, Zaletel Anton, R. 19, \$1000. Suspendovani 24. sept. 1918. — Društvo šteje 491 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 12 v Forest City, Pa. Cert. št. 901, Kmet Josip, R. 24, \$1000. Suspendovan 15. sept. 1918. — Društvo šteje 295 članov(ie).

Od društva sv. Janeza Krstnika št. 14 v Butte, Mont. Cert. št. 10848, Fortun Franc, R. 19, \$1000; cert. št. 20403, Fink Alojz, R. 31, \$1000. Suspendovana 14. sept. 1918. — Društvo šteje 194 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 21 v Federal, Pa. Cert. št. 4135, Skender Matija, R. 44, \$1000. Suspendovan 8. sept. 1918. — Društvo šteje 63 članov(ie).

Od društva sv. Frančiška Sal. št. 29 v Joliet, Ill. Cert. št. 16868, Popek Anton, R. 27, \$1000. Suspendovan 23. sept. 1918. — Društvo šteje 328 članov(ie).

Od društva sv. Petra št. 30 v Calumet, Mich. Cert. št. 17798, Luki Karol, R. 41, \$1000. Suspendovan 15. sept. 1918. — Društvo šteje 303 člana(ie).

Od društva Vitezi sv. Florijana št. 44 v So. Chicago, Ill. Cert. št. 22059, Starešinić Franc, R. 17, \$1000; cert. št. 131, Starešinić Nikolaj, R. 18, \$1000; cert. št. 17702, Mateljan Josip, R. 21, \$1000. Suspendovani 1. sept. 1918. — Društvo šteje 235 članov(ie).

Od društva Jezus Dobri Pastir št. 49 v Pittsburgh, Pa. Cert. št. 19712, Kuzmić Jožef, R. 26, \$1000; cert. št. 20838, Trpič Roko, R. 33, \$1000. Suspendovana 22. sept. 1918. — Društvo šteje 59 članov(ie).

Od društva Marije Sedem Žalosti št. 50 v Allegheny, Pa. Cert. št. 18848, Vučković Stefan, R. 24, \$1000; cert. št. 20930, Markulin Anton, R. 26, \$500; cert. št. 18559, Pečić Ivan, R. 25, \$500. Suspendovani 8. sept. 1918. — Društvo šteje 296 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 58 v Haser, Pa. Cert. št. 15514, Dolene

Leopold, R. 16, \$1000. Suspendovan 22. sept. 1918. — Društvo šteje 73 članov(ie).

Od društva Vitezi sv. Mihaela št. 61 v Youngstown, Ohio. Cert. št. 21136, Botički Jurij, R. 31, \$1000; cert. št. 22540, Penić Šandor, R. 28, \$1000. Suspendovana 20. sept. 1918. — Društvo šteje 123 čl.

Od društva sv. Barbare št. 74 v Springfield, Ill. Cert. št. 18074, Potnik Ivan, R. 27, \$1000; cert. št. 22758, Mažir Frančišek, Rev., R. 45, \$250. Suspendovan 18. sept. 1918. — Društvo šteje 52 članov(ie).

Od društva Marije Vnebovzete št. 77 v Forest City, Pa. Cert. št. 16010, Kotar Franc, R. 33, \$1000. Suspendovan 8. sept. 1918. — Društvo šteje 198 članov(ie).

Od društva Marije Sedem Žalosti št. 84 v Trimountain, Mich. Cert. št. 20778, Jakovac Ivan, R. 49, \$250; cert. št. 15784, Jurković Pavel, R. 20, \$1000; cert. št. 15914, Mrvoš Mitar, R. 19, \$1000. Suspendovani 15. sept. 1918. — Društvo šteje 43 članov(ie).

Od društva sv. Antona Padovanskega št. 87 v Joliet, Ill. Cert. št. 21713, Bajuk Anton, R. 31, \$1000. Suspendiran 21. sept. 1918. — Društvo šteje 123 članov(ie).

Od društva sv. Petra in Pavla št. 89 v Etna, Pa. Cert. št. 20349, Grubić Janko, R. 21, \$1000. Suspendovan 2. sept. 1918. — Društvo šteje 151 članov(ie).

Od društva Friderik Baraga št. 93 v Chisholm, Minn. Cert. št. 19198, Babić Elija, R. 31, \$1000; cert. št. 17408, Srpan Anton, R. 25, \$1000; cert. št. 22268, Krhin Peter, R. 25, \$250; cert. št. 12453, Pakić Anton, R. 24, \$1000; cert. št. 12454, Doleš Blaž, R. 24, \$1000; cert. št. 19512, Medic Franc, R. 24, \$1000. Suspendovani 8. sept. 1918. — Društvo šteje 130 članov(ie).

Od društva sv. Cirila in Metoda št. 101 v Lorain, Ohio. Cert. št. 21487, Ivanić Jožef, R. 29, \$250; cert. št. 21719, Slavec Anton, R. 28, \$250; cert. št. 16431, Bučer Franc, R. 17, \$500. Suspendovani 1. sept. 1918. — Društvo šteje 53 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 122 v Rock Springs, Wyo. Cert. št. 16168, Tavčar Jakob, R. 33, \$500. Suspendovan 15. sept. 1918. — Društvo šteje 22 članov(ie).

Od društva sv. Cirila in Metoda št. 144 v Sheboygan, Wis. Cert. št. 19537, Dekleva Ivan, R. 25, \$500. Suspendovan 2. sept. 1918. — Društvo šteje 125 članov(ie).

Od društva sv. Valentina št. 145 v Beaver Falls, Pa. Cert. št. 13244, Perković Niek, R. 25, \$1000; cert. št. 19102, Segudović Janko, R. 30, \$1000. Suspendirana 8. sept. 1918. — Društvo šteje 35 članov(ie).

Od društva sv. Družine št. 151 v Indianapolis, Ind. Cert. št. 19871, Zupan Franc, R. 27, \$1000; cert. št. 22434, Mergole Anton, R. 19, \$1000. Suspendovana 1. sept. 1918. — Društvo šteje 34 članov(ie).

Od društva sv. Mihaela št. 152 v So Deering, Ill. Cert. št. 19427, Kretolić Marka, R. 29, \$1000; cert. št. 21794, Sudar Ivan, R. 20, \$1000; cert. št. 21623, Mažar Adam, R. 37, \$1000. Suspendovani 29. sept. 1918. — Društvo šteje 86 članov(ie).

Suspendovane članice.

Od društva sv. Jožefa št. 12 v Forest City, Pa. Cert. št. 631, Kmet Franca, R. 28, \$1000. Suspendovana 15. septembra 1918. — Društvo šteje 294 članov(ie).

Od društva sv. Janeza Krstnika št. 14 v Butte, Mont. Cert. št. 708, Radmešić Ana, R. 25, \$500. Suspendovana 14. sept. 1918. — Društvo šteje 193 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 21 v Federal, Pa. Cert. št. 1746, Skender Neža, R. 36, \$500. Suspendovana 8. sept. 1918. — Društvo šteje 62 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 41 v Pittsburgh, Pa. Cert. št. 4569, Zorko Marija, R. 37, \$500. Suspendovana 25. sept. 1918. — Društvo šteje 95 članov(ie).

Od društva Marije Sedem žalosti št. 50 v Allegheny, Pa. Cert. št. 7997, Elizabeta Vučković, R. 23, \$1000. Suspendovana 8. sept. 1918. — Društvo šteje 295 članov(ie).

Od društva Vitezi sv. Mihaela št. 61 v Youngstown, Ohio. Cert. št. 8391, Penić Barbara, R. 23, \$1000. Suspendovana 20. sept. 1918. Društvo šteje 122 članov(ie).

Od društva Marije Pomagaj št. 78 v Chicago, Ill. Cert. št. 22999, Masec Marija, R. 24, \$1000. Suspendovana 21. sept. 1918. — Društvo šteje 20

Prestopila 15. sept. 1918. — 1. društvo šteje 64 članov (ie), 2. društvo šteje 149 članov (ie).

Od društva sv. Družine št. 109 v Aliquippa, Pa., k dr. sv. Valentina št. 145 v Beaver Falls, Pa. Cert. št. 5541, Ovetnich Katarina, R. 18, \$1000. Prestopila 8. avg. 1918. — 1. društvo šteje 41 članov (ie), 2. društvo šteje 37 članov (ie).

Od društva Kraljica Miru št. 167 v Thomas, W. Va., k društvu sv. Rozalije št. 140 v Springfield, Ill. Cert. št. 8656, Gore Marija, R. 37, \$500. Prestopila 21. sept. 1918. — 1. društvo šteje 14 članov (ie).

Odstopili člani.

Od društva sv. Štefana št. 1 v Chicago, Ill. Cert. št. 7458, Sojar Anton, Rev., R. 23, \$1000. Odstopil 23. sept. 1918. — Društvo šteje 272 članov (ie).

Od društva sv. Franciška Serafinskega št. 46 v New York, N. Y. Cert. št. 10329, Petek Peter, R. 33, \$1000. Odstopil 8. sept. 1918. — Društvo šteje 21 članov (ie).

Od društva sv. Jožefa št. 53 v Waukegan, Ill. Cert. št. 20997, Grahak Jakob, R. 27, \$1000. Odstopil 30. avgusta 1918. — Društvo šteje 203 člana (ie).

Od društva sv. Jožefa št. 58 v Haser, Pa. Cert. št. 3241, Furian Math., R. 21, \$500. Odstopil 31. avgusta 1918. — Društvo šteje 72 članov (ie).

Od društva sv. Lovrenca št. 63 v Cleveland, Ohio. Cert. št. 16769, Pihler Ivan, R. 21, \$1000. Odstopil 20. sept. 1918. — Društvo šteje 294 članov (ie).

Od društva sv. Štefana št. 159 v Delagua, Colo. Cert. št. 22178, Erbančič Jakob, R. 34, \$1000. Odstopil 1. sept. 1918. — Društvo šteje 6 članov (ie).

Izločeni člani.

Od društva sv. Roka št. 15 v Allegheny, Pa. Cert. št. 18680, Dragojac Janko, R. 16, \$500. Izločen 15. sept. 1918. — Društvo šteje 163 članov (ie).

Izločene članice.

Od društva sv. Roka št. 15 v Allegheny, Pa. Cert. št. 4566, Curil Marija, R. 29, \$500. Izločena 15. sept. 1918. Dr. šteje 162 članov (ie).

Zvišali zavarovalnino.

Pri društvu sv. Ane št. 134 v Indianapolis, Ind. Cert. št. 8355, Mausar Julija, R. 29, z \$500 na \$1000. Zvišala 8. sept. 1918.

Znižali zavarovalnino.

Pri društvu sv. Valentina št. 145 v Beaver Falls, Pa. Cert. št. 20828, Kempfelja Josip, R. 27, z 500 na \$250. Znižal 8. sept. 1918.

Josip Zalar, gl. tajnik.

SEDMI IZKAZ

izplačil nakazanih Mr. A. Mitchell Palmer, Alien Property Custodian (oskrbniku tujezemskemu premoženju), Washington, D. C.

Zadnjič poročana izplačana svota \$42,973.00
Cert. št. 21401, Frank Benac, dr. št. 33, \$600.00 \$ 600.00

Skupno nakazano izplačilo \$43,573.00

Nakazano dne 25. septembra 1918.

Brata zastopnika zgoraj imenovanega društva prosim, da blagovoli to vpoštevati in izplačilo v zastopniško knjigo zabeležiti.

Z bratskim pozdravom

Josip Zalar, gl. tajnik.

Glavni urad 26. septembra 1918.

URADNO NAZANILLO PRAVNEGA ODBORA K. S. K. J.

Iz dostavkov in prememb k ustavi in pravilom K. S. K. J., na strani 9, št. 14 je razvidno, da se plača za operacijo "Hydrocele" \$25.00.

Na strani 31, pod št. 14, pa je v angleškem prevodu označeno, da se za to operacijo plača \$50.00.

Članstvo K. S. K. J. naj blagovoli vpoštevati, da je v angleški prestavi pomota, dočim je original v slovenščini pravilen in sicer, da se za operacijo vsled vodenice na mehuru (Hydrocele) — plača \$25.00, tako je označeno tudi v zapisniku glavnega zborovanja.

ANTON BURGAR,

predsednik pravnega odbora K. S. K. J.

Novice iz stare domovine.

(Jug. Čas. Urad. Washington, D. C.)

Kako vzgajajo slovensko mladino. — Edinost poroča: Ker smo objavili pred kratkim dopis, ki govori o slabih učnih uspehih na slovenski gimnaziji, smo se za stvar natančneje pobrigali in izvedeli prav čudne stvari. Imenovani zavod že drugo leto ni prekrbljen s potrebnimi učnimi močmi in zato morajo različni učitelji že drugo leto poučevati predmete za katere niso čisto nič usposobljeni, in to tudi v slučajih, ko bi res tega čisto nič ne bilo treba. Tako poučuje matematik samotologijo in zoologijo, germanist pa matematiko. Drug gospod zopet, ki je usposobljen za pouk nemščine, tega predmeta ne poučuje v nobenem razredu, pač pa botaniko in živalstvo; zato pa poučujejo nemščino gospodje, ki za ta predmet niso usposobljeni. Da vsled take pedagogičske razdelitve učnih predmetov med strokovne učitelje ne more biti govora o ugodnih uspehih, zlasti v teh časih, je umljivo. Nikakor nam pa noče v glavo, kako more šolska oblast mirno trpeti, da je zavod že drugo leto brez pravega učitelja za prirodopis, in to zaradi tega, ker dotičnemu gospodu bolj ugaja na — Štajerskem. Nepedagogičska razdelitev predmetov med učitelje torej, brezbriznost šolske oblasti napram zavodu in že omenjeno celo nepotrebno menjavanje posameznih strokovnih učiteljev so vzrok slabih uspehov, o katerih se govori; to pa so obenem napake, ki so tem hujše in nevarnejše, ker gre pri tem za bodočnost, — za našo mladino.

"Srečni državni uradniki."

Te dni se razdeljujejo po državnih uradih okrožnice, v katerih vabi odbor za vojne kuhinje med državnimi uradniki premožnejše

med njimi, naj se udeležijo nove "Speisegemeinschaft", ki se ima ustanoviti v kratkem in katere se lahko udeležijo vsakdo, kdor plača 9—10 K dnevno za osebo. Za to ceno bi dobil vsakdo vsak dan zajutr, kosilo in večerjo. V ta "pension" bodo zahajali lahko tudi družinski člani uradnikov. Popolnoma razumljivo je, da je vzbudila ta novica med uradniki več začudenja kakor nevolje, ker si pač nikdo ne more predstavljati, koliko bo družin, ki bodo imele poguma da se udeležijo te famozne kuhinje. Pripominjamo pri tej priliki, da bi bila vojna kuhinja veliko bolj potrebna, ta se vedno ni ustanovila in se tudi morada nikdar ne bo. Zato vsekakor veliko večino ubogih nižjih uradnikov jako zanima, ali bo odbor za vojne kuhinje dobavljal tej famozni mensi visokih gospodov živila, kupljena od navijalec cen na "tržaškem" trgu, ali pa, ako bodo morda gospodje uradniki višjih razredov tako "skromni", da se bodo poslali na račun onih živilskih prihrankov, ki so bili nakupljeni v zadnjem času z veliko muco za namene vojnih kuhinj z ozirom na potrebe državnih uradnikov, ki imajo majhne plače. Prepričani smo, da bodo gospodje uradniki v tem oziru na straži.

Štetje domačih živali. — Po razglasu mestnega tržaškega magistrata so se morali posestniki telet, volov bikov, krav, konj, oslov, mul, koz, ovac in prašičev zglasiti do 24. junija pri svojih okrajnih, oziroma vaških načelnikih ter napovedati število živine, ki jo goje, in pa množino sena, ki so ga imeli v svoji posesti. Kdor se ni zglasil, ga je zadela težka kazen.

Čin bratstva. — V Zagrebu živeli Čehi so nabrali povodom 50-letnice narodnega gledališča v Pragi svoto 1400 K na korist otrok iz Istre, Dalmacije, Bosne in Hercegovine, ki so našli zavetja v Hrvaški.

Cena tobačnim izdelkom v Trstu. — V Trstu razdeljuje finančni inspektor tobačne izdelke po sledečih cenah: viržinke po 24 vin. kuba po 22 vin. portorike po 16 vin., cigarilos po 11 vin. komad; cigarete: egiptške po 16 vin. dame po 8 vin. sport po 8 1/2 vin., ogrske po 2 1/2 vin. cigaretni tobak: fini turški po 3 K. fini hercegovinski po 1 K 80 vin. Nihče ne dobi več tobaka ali tobačnih izdelkov naenkrat več kot za največ 8 K.

20Btrok

Osem ton slanine zaplenjenih. — Na kolodvoru pri sv. Andreju so našli na treh železniških vozovih, naloženih z deskami, 20 zabojev najlepše slanine, okoli 8000 kilogramov, katero je seveda takoj zaplenila aprovizacijska komisija. Lastniku so ostale same deske, s katerimi se gotovo ne bo dal napraviti tako lep dobiček, kakor bi se bil dal s slanino. Sicer pa: kdo ve, ali bi ne bil lastnik sam ponudil te slanine aprovizacijski komisiji, ki more dobivati maščobo itako samo potom tihotapstva? Gotovo pomenja osem ton slanine okroglo 260.000 teden-skih odmerkov, in je torej Trst po tej zaplemi preskrbljen za 14 dni z maščobo.

Kadilnikova kočja zopet odprta. — Tržaška podružnica Slov. planinskega društva je naznanila, da se je Kadilnikova Koča na Golici 1836 metrov, kamor je bil dostop vsled vojnih razmer skozi 4 leta dostop nezmožen, na binkoštno nedeljo 19. maja zopet otvorila.

Troppa grazia. — Pod tem naslovom piše Edinost: Prejeli smo: Preveč dobrot nam zadnje dni izkazuje naša vrla aprovizacijska komisija. Navajeni smo sicer na razne dobrote, a peska v kruhu le ne moremo živjeti, vsaj v taki množini ne, da nam neprestano škriplje med zobmi, ko jemo onih bornih 10 dkg. ki se nam daje. Naši želodeci so se priučili že marsičemu, peska pa menda ne bodo mogli prebavljati. Prosimo torej; naj nas oprostite peščenega kruha, ali pa nam preskrbite kokoške želodec. Pesek pa tudi ni vsaj še do danes vreden one cene, po kateri plačujemo kruh. Gospodje naj le poizkusijo pojesti komadič sedanjega kruha, in prepričani smo, da bo pesek takoj odstranjen.

Slovensko govoriti je zagriženost. — Edinost poroča: Dne 11. maja ob 9. zjutraj je prišla Marija Škadar iz Repnja št. 2. v trgovino Greinitz, da kupi zabojček žebjev. V oddelku na ul. sv. Lazarja posluje en mlajši in eden že prileten pomočnik. Mladi ni hotel govoriti slovenski in je še bolj pritiskal na imenovano, naj govori italijanski. Ker se kupovalka ni vlada, ji je očitno, da tedaj, ko prodaja mleko, gotovo zna tudi laški. Na ponovno upravljanje naj ji pove ceno, jo je osornost poslali: la vadi fora. "Obrnila se je na starejšega. Tudi ta ji ni odgovoril na vprašanje, pač pa je zavpil: V Trstu se sme govoriti le laški in nemški, in ako kdo, ki zna ta dva jezika, sili naprejši slovenski — je pretiran zagriženec. Pisec teh vrstic je pohvalil zavedno žensko za njen nastop, vreden posnemanja, staremu "Slovencu", ki kakor trdi, zna tudi srbski, je pa povedal, da je neumen. Kar posluje v Trstu tvrda Greinitz, se mi ni še pripetilo kaj slinčnega. Žaliti se mi ne bomo dali, najmanj pa tam, kamor nosimo svoje žulje. Pričakujemo, da tvrda vkrene potrebno v zadevi in da zadoščenje žaljenemu slovenskemu narodu — drugače nastopimo drugo pot. Uprava tvrde vedi, da si upamo vsakrjnem oskrbeti svojo trgovino, v kateri nas ne bodo žalili.

To pa je že malo preveč. — Edinosti poročajo: Kruh, ki nam ga daje aprovizacija zadnji čas, je tak, da se Bogu usmili. Odlukuje pa se — ne samo po slabosti, ampak še posebno po snagi. Da ne omenjamo bolj nedolžnih smeti, le poslušajte, kaj smo dobili zadnji čas v njem: velikega črva, veliko eunjo in en ostuden človeški zob. Se tiste male porejice kruha človek ne bo mogel zauživati, ne da bi se mu obračal želodec. Kdaj bo tej ostudnosti konec?

(Priobčiti v tednu od 23.—28. sept.)

JUGOSLOVANI SE BORE NA DVEH FRONTAH.

Kako se zanima ameriško časopisje za jugoslovansko gibanje v obče, kaže naslednji članek, ki je bil v zadnjem času priobčen v ne-

kih: ...

Nedavno tega so zavezniški aviatiki bombardirali avstrijske armade na italijanski fronti, spropano. Ta propaganda je bila v obliki pisma na generala Boroevića, avstrijskega vrhovnega poveljnika, katero je napisal dr. Ante Trumbić, predsednik Jugoslovanskega Odbora. General Boroević, je kakor se zdi, Srb po svojem pokoljenju, in Trumbićovo pismo ga dolži njegove nezvestobe napram narodu njegove lastne narodnosti. Na tisoče letakov s to proklamacijo je bilo istotako vrženih na mesto Zagreb na Hrvaškem in Ljubljano na Kranjskem. Sedanje delovanje Jugoslovancev pa ni omejeno samo na sipanje letakov iz aeroplanov, temveč se tudi dejansko udeležujejo borbe.

Jugoslovanske čete se nahajajo sedaj na dveh bojnih frontah v Evropi. Večja sila, sestojeca iz več tisoč prostovoljcev, je zbrana na srbski fronti, blizu Soluna. Njegov poveljnik je Aleksander, srbski prestolonaslednik, in ona deluje v zvezi s srbskimi četami. Ta armada je dobila veliko število rekrutov iz Amerike. Tekom maja, junija in julija ni odšlo nič manj kot 2500 nenaturaliziranih Jugoslovancev iz Zdr. drž. v Camp Essex v Kanadi, kjer se zbirajo jugoslovanski vojaki iz vseh delov Severne Amerike. Vsi ti prostovoljci imajo za svoj cilj Solun. In odkar se je Italija odpovedala svojim pretenzijam po jugoslovanskem ozemlju na kongresu v Rimu, ki se je vršil aprila meseca, se bori manjši oddelek Jugoslovancev tudi v Italiji na Pavi.

Ne sme se misliti, da je to prikaz zapadnih Jugoslovancev na bojnih pozoriščih. Že v jeseni ta 1915 se je udeležilo 60.000 Jugoslovancev nesrečnih bojev v Dobrudži. Sodelovali so z Rumuni pri njihovem prizadevanju, zastaviti močne Mackenseneve navale. Kljub njihovem junaškemu odporu so bili vrženi nazaj z zelo velikimi izgubami. Njih izgube so iznašale v tem času 4.472 ubitih in 8.300 ranjenih. Priznavajoč njihovo pomoč ste ruska in rumunska vlada razdelili med nje nič manj kot 2.347 hrabrostnih medalj. To pomeni v resnici veliko delo, kajti Rusi in Rumunci ni so bili tako radodarni z odklivanji, kakor kajzer s svojimi železnimi križci.

Po rumunskem porazu se je jugoslovanska divizija razdelila na dva dela. En del se je podal proti severu skozi Rusijo do Arhange-la ob Belem morju in od tu preko Severnega Lednega in Atlantskega oceana in Sredozemsko morje nazaj na solunsko fronto. Izkušnje katere so doživeli na tem svojem potovanju, so istočasno romantične, kakor one Čeho-Slovakov na pohodu skozi mrzlo Sibirijo. Značilno pri tem je, da so ostanki od teh 60.000 "prišli vsi nazaj." Ne strašec se vseh poreč, ki so jih zadele, so se povrnil v svojo domovino, pripravljani, da se bore z novim pogumom za svobodo in zjedinjeno Jugoslavijo.

Politično vodstvo teh dosedaj tlačenih narodov je v rokah centralne organizacije, ki se imenuje Jugoslovanski Odbor. Njega predsednik je Dalmatincev, dr. Ante Trumbić, splitski župan in bivši državnozbornski poslanec na Dunaju. Dr. Ante Biankini, predsednik Jugoslovanskega Narodnega Sveta v Ameriki, je istotako Dalmatincev. Drugi odlični člani tega Odbora so dr. H. Hinković, bivši član hrvaškega in ogrskega parlamenta, ki bica sedaj v tej deželi, dr. B. Vošnjak, urednik slovenske revije Veda, istotako sedaj v Ameriki, in kipar Meštrovic, katerega je označil veliki Rodin za največjega kiparja na svetu v sedanjem času.

Ko je Nemčija onega usodepolnega avgusta leta 1914. pahnila ves zapadni svet v bojni vihar, so bili ti jugoslovanski voditelji razkropljeni po raznih deželah v Evropi in Ameriki. Stopili so takoj v medsebojno zvezo ter se zbrali pozimi 1914. v Rimu na konferenci. Ena prvih stvari, katere so napravili, je bila, da so poslali na Jugoslovane v Severni in Južni Ameriki proklamacijo, da naj se organizirajo. Jugoslovancev v Avstriji so poslali manifest, pozivljajoč jih, da se vzdignejo in da podzamejo korake, da vržejo raz sebe avstrijski jarem.

Zgodaj leta 1915. so preselili svoj glavni stan v Pariz, kjer so si osnovali svoj urad in začeli z

delom. Vseh teh dvajset mož, ki so sestavljali tedaj odbor, je prišlo iz Avstrije, ki so bili dobro poučeni o avstrijski politiki. Med svoje prijatelje so šteli veliko francoskih in angleških državnikov. Delovanje za organiziranje njihovih rojakov v Severni Ameriki se je pričelo s sklicevanjem zborovanja delegatov, ki se je vršilo v Chicago 10. in 11. marca 1915. Zastopani so vsi deli Amerike in navzočih je bilo 563 delegatov na kongresu. Sprejeta je bila resolucija, v kateri so označili svoje zahteve ter se obrnili za pomoč na vse vlasti trozveze, izrazivši svoje popolno zaupanje v zavezniško zaščito pravice narodov.

Nato so poslali svojega organizatorja v Južno Ameriko. Tu prebiva veliko število Jugoslovancev, od katerih so nekateri zelo premožni. Vseph prizadevanja Odbora se razvdi iz dejstva, da pokriva Južna Amerika danes vse izdatke delovanja Jugoslovanskega Odbora.

Danes ima Jugoslovanski Odbor svoje urade po celem svetu. Med važnejšimi mesti, kjer se nahajajo ti uradi, navajamo Pariz, Washington, London, Rim in Valparaiso, Chile.

Kakor njihovi severni bratje, Čeho-Slovaki, so Jugoslovanci zvezali svojo usodo z zaveznički. Z zaupanjem pričakujejo osvoboditev od mirovnega kongresa, prepričani, da je nemogoče, da ne bi uvideli pravičnosti njih zahteve po avtonomiji in neodvisnosti.

PROBLEMI MALEGA NARODA

(Jug. Čas. Urad. Washington, D. C.)
Na kratko smo že omenili znamenito brošuro, katero je spisal odlični slovenski pisatelj Abdius-Prepeluh in katere naslov je: "Problemi malega naroda." V naslednjem podajamo par poglavij,

da dobe čitatelji mal izgled, kako razborito in s kako toplo ljubeznijo razpravlja avtor o našem problemu, o našem gospodarskem stanju in o nalogah, ki se jim mora-

DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ŽALOSTI" ŠT. 50. K. S. K. J., N. S. PITTSBURGH, PA.

ima svojo redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu v Kranjsko Slovenskem Domu, 57 in Butler St., Pittsburgh, Pa.

Uradniki za leto 1918:
Predsednik: John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
I. tajnik: Frank Trempus, 5146 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Zastopnik: Jurij Gregurac, 4517 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društ. zdravnik: Dr. C. J. Stybr, 865 Lockhart St., N. S. Pittsburgh.
Člani se sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta; posmrtnina je \$1000, \$500 ali \$250. Naše društvo plačuje vsak dan en dolar, ali \$7.00 bolniške podpore na teden.

Slovensci in Hrvati, kateri še niste pri nobenem društvu, spadajoče k K. S. K. J. se uljudno vabijo pod zastavo zgoraj omenjenega društva.

Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj imenovane uradnike društva. V slučaju bolezni se mora vsak član tega društva oglašiti pri II. tajniku Frank Golobič, 5212 Natrona alley, Pittsburgh, Pa., isti dan ko zbolni in ravno tako zopet ko ozdravi.

Pomnožite svoje znanje v naravoslovju.

Narava nam daje mnogo rastlin, s katerimi je mogoče zdraviti razne bolezni. Jaz imam v zalogi ter razveljiam raznovrstne suhe rastline, cvetja, jagode in korenine, take, ki izvirajo iz vseh delov sveta. Pišite po moj brezplačni cenik. Knjiga "Mali domači zdravnik", ki stane samo 25 centov, obširno opisuje veliko število rastlin in daje nasvet, za katere bolezni in kako v naj rabijo. Ne odlašajte, naročite takoj to poučljivo knjigo.

MATH. PEZDIR,
P. O. Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

Ne strašite se!

Vaš denar je varen!

Ce tudi je razglašena vojna, se vlada ne bode polastila Vašega denarja, naloženega na banki. Tako izjavlja predsednikova vojna proklamacija. Kar je Vaše, je torej Vaše in ostane Vaše; nihče nima pravice do Vaše lastnine, dokler se Vi zadržite mirno in ne rujete soper našo državo.

3%
obresti na hranilnih ulogah
3%

Obresti ako nedvigljene, se priprišejo h glavnici in se tako zopet obrestujejo.
Pri nas bode te vedno dobro in uljudno postreženi po svojem rojaku.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članica Federalnega rezervnega sistema.

Denarja v stari kraj vam sedaj ne svetujemo pokiljati, tudi ne po brezličnem brzjavu, ker so razmere preveč nestanovitne. Oddajamo v najem varnostne škrinje po \$8.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer je potem isto varno pred ognjem in tatovi.

Posloplje, kjer so naši uradi, je naša lastnina.

Naše banka je depozitni urad za zvezno pošto hranilnico, za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

Odpri to vsaki dan, razun nedelj in praznikov, od 9. dop. do 3. pop.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$360,000.

JOSIP PERKO
SLOVENSKA GOSTILNA

2236 S. Wood Street Chicago, Illinois

Telefon: Canal 293.

Se priporoča rojakom Slovincem za obilen poset. "Dobra postrežba in dobra pijača", to je moje geslo.

Telefon: Canal 80

Martin Nemanich
SLOVENSKA GOSTILNA IN RESTAVRACIJA

1900 W. 22nd St., vogal So. Lincoln St., Chicago, Ill.

Rojaki Slovenci vedno dobro došli!

ne posvečati. Iz te njegove razpore se uverijo čitatelji, da je Abdtina-Prepeluh v resnici odličan publicist, politik in naroden slovenski sotrudnik.

BISTVO NARODNE POLITIKE.

Odvisen človek ne sme imeti svojih misli: šteje se mu v greh, ako samostojno misli in dela. S to primero bi se dalo označiti dosedanje "politično življenje" Slovencev. Določena narodno-politična cilja dosedaj tudi imeli nismo. Vsaka politična stranka je imela svoj vzor, ki ga je proglašala za edino pravega. Zato smo kolebali sedaj na desno, sedaj na levo.

Leto 1848. nam je prineslo idejo "Zedinjene Slovenije". Nismo vedno dovolj resno jemali tega svojega narodno-političnega cilja. Pozneje nam je realna politika prinesla vsakovrstne narodno-politične cilje. Danes smo se oglašali za avtonomijo kronovin, jutri za realizem habsburške monarhije. Prišla je jugoslovanska ideja. Šele svetovna vojna in njen potek sta nam dala skupen, javno zamišljen narodno-politični cilj: narodno avtonomijo v jugoslovanski skupnosti. Kdo nam je ustvaril to resnično moderno politično idejo, ki je mahoma postala last vsega naroda? Oživiljena in okrepljena "demokracija." Demokratični misel, ki je bila tako zelo zasnohanovana in zasramovana, je nositeljica modernega narodno-političnega cilja Slovencev. Ta cilj ni nikak knjižno estetični ideal, ni več ideja fantastov, ampak zunanji izraz notranje življenjske potrebe, ki jo je vstvaril železni tek socialnega razvoja.

V predvojni dobi narodno-politični cilji niso bili odločilni za slovensko narodno politiko, ki se je pečala največ z vsakdanjimi potrebami, zahtevami in krivicami. Izgubljali smo se v malenkostih. Narodno-politični cilji so se obravnavali le ob posebnih prilikah; splošno se predvojni slovenska narodna politika ni dovolj brigala za narodno-politične probleme;

zato je ostala malenkostna in osebna. Ko se je bil zanesel takozvani "kulturni boj" med slovenske politične stranke, se je pokazala njena pritiklavost. "Kulturni boj" je utonil v mlaki. . . . Politični boji so stremili za nadvlado posameznih stanov. V javnem življenju je zavladalo plehko demagoštvo, ki je dvigalo posameznike v takozvane "narodne voditelje." Ti voditelji so pritisnili "političnim bojem" svoj posebni pečat, ker so se radi okoriščali z njimi. Slovenski konservativci, ki so bili prvi med hujšaki, kakor njihovi tovariši povsod drugje, so z demagoško taktiko izrabili idejo demokracije. Zvezani s plemstvom in veleagrari, so prenamili večino posedujočega kmetiškega ljudstva in ga pridobili za svoje politične namene. Politično slabotno in nezanesljivo mešanstvo je bilo potisnjeno ob tla. Industrijsko delavstvo pa je bilo na Slovenskem prešibko, da bi prišlo do besede in veljave. Pri teh političnih pobojih, ki so se sukali okolo vsakdanjih potreb in nagonov, so bili veliki narodno-politični cilji in družinski problemi porinjeni na stran. Prilagodili so stanovski interesi, ki so se pokrivali zdaj z narodno barvanim, zdaj z verkim plaščem. Zato je v vsakdanjih političnih borbah skoraj neomejeno gospodovala laž. V puščavi vpioči so ostali tisti nesebični in modri možje, ki so povdarjali etično načelo, da je narodna politika po svojem bistvu delo v korist ljudstva in naroda in da politično delujoča oseba ne sme bogateti iz tega naslova.

NAŠI IDEJNI TEMELJI.

Zakaj gre sedaj?

Kje je velika cesta, ki nas privede v novo dobo, katere zarjo vidimo na daljnem obzorju?

Načelo hinavske servilnosti in brezobzirnega zatiranja v našem javnem življenju je zlomljeno. Slovenski otrok je toliko dorastel, da bo kmalu shodil.

Velika doba v našem narodnem in ljudskem življenju zahteva od

nas samostojnosti v mislih in dejanjih. Zato je potrebno, da ugotovimo svoj gmotni in duševni temelj in ga po potrebi izgradimo. Prodreti moramo v svojo notranjost; iz nje se mora roditi bodočnost, ki jo dosežemo, ako bomo bodeni razvoj vseh ljudskih in narodnih gmotnih in duševnih sil ne le mogoče, temveč tudi gotov. Svoboda in pravo razumevanje interesov vseh stanov in slojev ustvarita ne samo zunanjo, temveč tudi notranjo, duševno skupno domovino, ki zažiga plamen resnične ljubezni do nje. Potem ne bo med nami niti "izobčencev" niti "inkvizitorjev." Nadomeste jih resni kulturni in gospodarski boji, ki rode nova bogastva, s katerimi upravičimo svojo narodno, kulturno in socialno eksistenco.

Iz doslej povedanega se da spneti to-le troje:

1. Idejna podlaga naše kulturne in gospodarske samostojnosti je okrepljena in razširjena demokracija. Demokracija je tisti idejni element, na katerega se more opirati v vseh primerih in bojih na znotraj in na zunan.

2. Kulturni in gospodarski napredek slovenskega ljudstva je mogoče v svobodi in v prostem razmahu vseh gmotnih in umstvenih sil. Ta svobodni razmah poviša našo gmotno in umstveno produkcijo in nas usposobi za nadaljnje boje.

3. Ker je slovenski narod majhen in po svoji socialni sestavi povečini kmetiški in delavski, je nujno, da se naše gmotne in umstvene sile organizirajo po načelih socialne pravičnosti in enakopravnosti, ker jih usposomi le socialna organizacija za težavne konkurenčne boje med velikim svetom.

SLOVENEK SE SELI NA TUJE.

Pri ročnem delu je bil človek gibalo orodja. Razum in ročna spretnost sta ga usposobila za delavca. Pri strojnem delu pa mora človek slediti stroju, po njem se ravnavati, streči mu mora; toraj ravno narobe. Zato se človeške žrt-

e pri strojnem delu večje nego so bile pri ročnem. Število poneorečencev v strojnih obratih je zelo veliko, kar dokazuje tudi statistika zavarovalnic za delavske nezgode. Stroj je bil takoj spočetka konkurent izučnega delavca, ki ga je s svojo vedno večjo dovrjenostjo izrival z delovnega prostora. V obratih se vedno bolj pogosto namesto moških nameščajo ženske, namesto odraslih otroci, ki so za podjetnika cenejša delovna moč. Primer iz novejših dobe nam pojasni ta proces. V avstrijskih tobačnih tovarnah se je izdelalo leta 1900 3.101.120.900 — cigaret. Za to delo je bilo potreba 8401 oseba. Med tem so se obratili tehnično izpopolnili, nov stroj je bil uveden v delavnice. Učinek novega stroja je bil presenetljiv: število delavcev se je znižalo, število izdelkov pa zvišalo. V letu 1908. se je izdelalo že 5.238.097.620 cigaret. In glej, za to delo se je rabilo le 6.636 oseb. S pomočjo novega stroja so izdelali 2.136.976.720 cigaret več nego jih je izdelalo leta 1900. — 8401 oseba.

Pa ne le v stabilnih obratih, temveč tudi pri težakem delu so izzvali novi strojni izumi preobrate. Tehnično drzno podvzetje zgradbe panamskega prekopa nam je jasno pokazalo učinke tehničnega napredka. Parne lopate, ki so jih tam uporabljali, so prekopale na mesec 623.700 kubičnih metrov zemlje. Vzemimo, da prekoplje en delavec v osmih urah 4.6 kubičnih metrov zemlje; v tem primeru bi bilo za delo, ki so ga opravile parne lopate, potrebnih 5460 krepkih in junaških mož. Pri parnih lopatah pa je bilo zaposlenih zgolj 295 delavcev. Tehnični napredek je na ta način stvaritelj takozvane "industrijske rezervne armade," to je: množi število tistih, ki ne najdejo dela, ki so produktivno odveč. Časih kak nov tehnični izum izloči kar celo stroko iz družabne produkcije in vzame v njej uslužbeni vsakdanji kruh, tako rekoč čez noč.

Te brezposelne čete s svojimi potrebami znižujejo veljavne mezd, s svojo konkurenco silijo zapo-

lene delavec, da ostanejo mirni in zadovoljni do skrajnosti.

Vedno bolj se uveljavljajo strojno delo je preobrazilo gospodarsko življenje tudi na kmetih. Domalega izpodvretja domača obrt, nezadostna poljedelska pridelka in pa uvedba strojev tudi v kmetiško delo — vsega tega posledica je, da se prebivalstvo seli s kmetov v mesta in obrtna središča. Število prebivalstva na kvadratnih padu. Industrijski način proizvodnje je tudi v domačem kmetijstvu izzval preobrate. Surovo maslo se danes stapa v mlekarini, ne več na domu. Kemična industrija vsaj deloma nadomešča nekatere poljedelske produkte. Para in elektrika izpodrivata v-prežno živino, vodovodi olajšujejo domače kmetiško delo, kosilni in mlatični stroji delajo brez kosev in mlatičev. Prilik zaslužka na kmetih je vedno manj. Ker so tudi domača obrtna in industrijska podjetja šibka, prenapolnjena in oblegana od delavskih ponudnikov, se je slovenska, "industrijska rezervna armada" namenila v daljno tujino; predvsem se iseliva v Ameriko, deželo klasičnega kapitalizma, kjer so mezdne razmere boljše nego doma, a kjer je tudi izkoriščanje delovne moči hujše in brezobzirnejše nego v domovini.

Ameriška statistika navaja, da se je 1842. l. priselilo v Zedinjene države ameriške nad 1000.000 ljudi. V letu 1907. so našli evropskih priselencev 1.285.349. Od l. 1873—1908. se je iselilo iz Evrope v Ameriko 17.700.000 ljudi. Samo mi, majhen narod, imamo tam nad 200.000 svojih ljudi, dokaz kako nevdružne so naše domače razmere. Ljudi tvo hodi za kruhom, v gospodarstvem pogledu je nekakšna žoga, ki skače, kakor jo suje kapital. Po vsem svetu so razstrešeni Slovenci; najdeš jih povsod, kjer se težko in trdo delo. S svojim delom ustvarjajo bogastva, ki prihaja v last posameznih kapitalistov, sami pa ostajajo revni in bedni.

Še nobena doba nam ni požrla toliko ljudi, in nas ekonomsko ta-

ko okrihla, kakor nas je prva razvojna doba kapitalizma. Socialno in moralno nas je preobrazila. Vrste našega ljudstva so vzredile, kar nam zgovorno dokazujejo ljudska štetja. Socialnemu in ekonomskemu propadanju se je pridružilo še narodno zatiranje, ki nam ni dopuščalo, da bi se mogli dovolj krepko razvijati. Iztrgalo nam je tisoče ljudi, našo gospodarsko revščino je povečalo do skrajne meje. Tudi kulturno so nas hoteli popolnoma zatreti. Svetovna vojna nas je našla uboge in majhne; zato nas je zadela še bolj nego bi nas bila sicer.

V tej dobi tuge in bede je hodil po slovenski zemlji idealist, ki je nosil pokonec glavo. V njem je bila vera. To je bil naš kulturni delavec.

ZAHVALA.

Podpisana se tem potom iskreno zahvaljujem cenj. društvu sv. Stefana št. 1 K. S. K. J. in Sam. Mlad. Podp. Dr. "Danica" za darovane krasne vence, katere ste položili v zadnji pozdrav mojemu nepozabnemu soprogu

Martin Koširju.

Prisrčna hvala odbornikom in članom teh društev za tako lepo prirejeni pogreb in spremstvo na zadnjem pokojniškem potu k večnemu počitku.

Hvala dalje vsem prijateljem in znaneem za darovane vence ter izkazana sočutja pri tako hudem udarcu ki je zadela mene in moje dete, da nama je nemila smrt ugrabila ljubljenega moža in dobrega očeta. — Bog naj vsem Vašo dobroto obilno poplača.

Pokojnika priporočam vsem v ru počiva!

Zalujoča:
Julija Košir, vdova, z otrokom
1322 W. Ohio St.
Chicago, Ill dne 2. oktobra 1918.

232
fantov in mož, članov

KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

je sedaj v vojni službi strica Sam-a.

V kolikor nam do sedaj dosedaj znano, je žrtvoval od teh svoje življenje za domovino naš najmlajši član-vojak, 16 letni Math J. Duller, spadajoč k društvu "Marije Pomagaj" št. 78 Chicago, Ill.; bil je ubit v vojni službi dne 5. aprila t. l. v Tampico, Fla.

Ranjen na Francoskem je bil dne 15. marca t. l. sobr. Josip Petrovič, član dr. sv. Jan. Krst. v Joliet, Ill.

Nadalje so nam znani kot mrtvi in ranjeni še sledeči drugi ameriški slovenski vojaki: J. Kreč, Josip Lucijan, Josip Kljun, John Jurjevič, John Rakar, A. F. Znidarič, Nik Košak, Frank Lekan, Henry Udovič, Anton Jurčič, Frank. Fabič, Jakob Golob, John Barborič, Mihael Kozina, Jakob Mazur, Karol Mijan, Josip Čičmar, Nik Bukovec, Math Smuk, Jakob Znidarič. Gotovo je še veliko drugih, katerih imen pa žal ne vemo.

Cast in slava vsem tem junakom!

Službena zastava—

- ★ z njeno modro zvezdo, ki se včasi spremeni v zlato—tiho v oknu, proda več zadolžnic svobode kot katersibodi prodajalec v deželi.
- ★ Službena zastava, bliščeča se skozi kristalno ploščo, kjer je doma bogastvo, ali kukajoča iz stanovanja preprostega stanovnika.
- ★ Prav malo pomeni kje visi ta službeni znak: Vedno pa je poziv, ki govori bolj določno kot predsednikovo povelje, mogočnejše kot govornikovo priporočilo.
- ★ Službena zastava—stori več danes za premostenje širnega oceanskega prostora med onkraj in tokraj kot lojalni glasovi desetih tisoč štiri-minutnih govornikov, izgovorjeni skozi rog za hitro pomoč, da odmevajo po deželi.
- ★ Službena zastava—govori vam vsem: če naznanja ožjega sorodnika, ali soseda ali prijatelja.—
- ★ Vedno označuje dom fanta—in strica Sama.—
- ★ Vaša službena zastava naj bode vam pridiga—da posodite in ženerozno posodite—da se čim hitreje konča ta vojna, da obvarujete čim več modrih zvezd, da se ne spremene v zlato.

LIBERTY LOAN
U. S. Government Bonds

Junaštvo in zvestoba.

Epigoniški roman iz časov francoske revolucije.
(Spomin častnika švicarske garde Ludvika XVI.)
Nemško spisal Jos. Spillmann S. J. Podlovenil ***

Nadaljevanje.

"Tudi jaz sem slika od svoje- ga brveca nekaj podobnega; si- cer pa so že večkrat krožile take vesti, a nimajo več nobenega u- činka. Poskusiti je treba! Če pa se ne posreči novej, popustim vse in odpotujem se to noč na Flau- drsko!"

Čakali smo in čakali. Ura je tolkla četrt in pol in še vedno je stal Lafayettev voz obsvetljen z bakljami pred veliko železno o- grajo Tuilerijskega dvora. Jaz sem stal na vogalu Karuseljske- ga trga, odkoder sem lahko opa- zoval voz in prvi obok.

Kar sem opazil, kako je stopil iz sence visokega poslopja isti mož, ki je bil privedel gospo Tour- zel in otroka. Šel je z neko gospo skozi obok na nabrežje. "Kralji- ca je!" sem si rekel, in srce mi je glasno bilo. Kmetu nato se je prikazal životen gospod v spre- mstvu nekega drugega, in oba sta šla za prvim parom. "Kralj!" sem mislil. Straža jih ni ustavila.

Tedaj sem hitel proti oboku, skozi katerega so morali priti z nabrežja ter sem vzel s sabo tudi svoje može, ki so bili postavljeni v ulici Orties; zdelo se mi je, da bi utegnila straža pod obokom delati edino težavo, in to bi la- hko preuagali.

Sedaj so prišli skozi srednji o- bok trije možje. Dva sem spoznal ob svitu svetilke, ki je bila nad tem obokom, na prvi pogled: Dan- ton in Camille Des Moulins (r. Kamij Demulén).

Obstali so in gledali proti gra- du, zanesljivo — zato sem vaju poklical iz kluba, je odgovoril tisti, ki ga je Danton nagovoril "Feron."

"Hej, državljani, kakšen voz je ta z bakljami?" zaklical mi je Desmoulins.

"Lafayettev," sem odgovoril in sem gledal, da sem prišel mimo njih.

"Kakšen dečko je ta? — zdí se mi znan," je rekel Danton.

"Toda vseno! Vidite, Lafayette je v gradu in bo že skrbel, da pti- ček ne uide. Pri moji veri, to bi plačal iz glavo! Lahko se mirno vrnemo v klub. Nori Marat (r. Mará) je sanjal; on vedno vidi strahove!"

"Kaka sreča, da smo sklenili ogniti se srednjega oboka s sve- tilko! Kralj bi drugače prišel v roke baš tem zakletim revolucio- narjem," sem mislil in sem ravno prav prišel do tretjega oboka. Tudi tukaj je straža mirno pusti- la skozi moža z gospo in debelega gospoda z njegovim spremljeval- cem. Po dveh minutah sta bila gospa in gospod v vozu. "Hvala Bogu!" sem vzdihnil olajšano in sem pričakoval, da Fersen takoj požeje.

A ne — voz je čakal! Prilezel sem do kozla in tiho vprašal: "Koga še čakate?"

"Toinette!" (r. Toanét.)

"Kaj ni ravnokar vstopila?"

"Bila je Elizabeta — rad bi, da bi že prišla. Svoj živ dan ni- sem sedel tako n atrnju."

Elizabeta! Kraljeva sestra! Na- njo še mislil nisem. In jaz sem že odpoklical svoje može od prve- ga oboka; kaj, če bi straža začé- la radi toliko enakih parov su- miti in bi ustavila kraljico? Ko- likor hitro sem mogel, da nisem zbudil suma, hitel sem tja. Tedaj sem jih ravno videl stopiti iz sen- ce poslopja, in baš takrat se je začel Lafayettev voz pomikati proti oboku, razsvetljujoč vse na okoli! Tresel sem se ko trepetli- ka. K sreči je zakrival njen o- braz velik široko klobuk; tudi jo je potegnil njen spremlje- valec v senco nekega stebra. La- fayette je ustavljen pod obokom in je govoril s stražo. To se mi je zdelo sumljivo in ni se mi videlo pametno, da bi pustil kraljico po isti poti, ko je voz oddrjal na nabrežje. Tudi svetilka na sred- njem oboku sem se hotel ogniti. Tako sem stopil h kraljici, ki je stala še plašna v senci stebra, in sem rekel: "Milostljiva, niste na pravi poti. Zanesite se nanje, naj vas vodim jaz!"

Njen spremljevalec je hotel si- cer ugovarjati, a kraljica me je spoznala in se brž oprilela moje pazduhe, jaz pa sem jo drzno ve-

ljudstva. Na Tuilerije so priple- li liste z napisom: "Tukaj se od- dajo stanovanja v najem." Že- nake z volnenimi čepicami so hodi- le oborožene okrog in vplile, da hočejo sedaj one varovati Paris, ker so moški pustili tisti debelemu kralju, ki so ga bili privedli iz Versailles. Moški pa so kleti kra- lja, katerega bi bilo treba spravi- ti po izgonu na mejo in ga breniti čeznjo.

V vojašnici sem našel že major- ja Bachmana in večino častnikov. Bachman mi je stisnil roko in mi šepetaje častital. Čakani smo pol- kovnikovega povelja, ker smo ve- deli, da moramo biti pripravljene na pot, ker nas bo kralj gotovo poklical k sebi, kakor hitro pride do čet, ki jim poveljuje Bonilles (r. Buje).

Tako so mislili tudi ostali čast- niki: poslali smo v drugi dve vo- jašnici naročilo, naj bodo tudi tam pripravljene na odhod. Pol- kovnik pa nam ni dal drugega povelja, kakor naj mirno inamo ljudi pripravljene v vojašnicah. Popoldne je objavil neki list kra- ljeve manifest narodni skupščini. Major je na dvorišču vojašnice nagovoril moštvo, povedal je, da je kralj pobegnil in prečital je njegov manifest. Marsikatero oko se je orosilo in znova so vsi prise- gli na zastavo ter obljubili, da pojdejo za kraljem, kamor jih po- klicé, po starem švicarskem ge- slu: "Junaštvo in zvestoba!"

Popoldne sem spremljal major- ja v drugi dve vojašnici, kjer je vojakom isto razložil. Potem sem šel k velikemu sodniku Keysen- ju in sem mu pomagal spraviti v red polkove zapisknike.

Pri tej priložnosti me je poba- rala stara Blanchet (r. Blaué), kako da je z mojo ljubeznijo do- hčere velikega sodnika, in jaz sem ji odkrito povedal, da mi je Verena poslala pravo odpovedal- no pismo. Zmajala je z glavo in je menila, da veliki sodnik ne ve ničesar o tem. Tega pa ji nisem verjel, če tudi je rekla, da ima odprte oči in ušesa. Veliki so- dnik govori pri vsaki priliki nena- vadno spoštljivo in ljubeznjivo o meni. Naj si torej ne jemljem k- senega tega pisma. Mlada dekleta i- najo svoje mihe, kakor aprilovo vreme, ko često sledi hudim vi- hrani in deževju jasno nebo in z- zato solnce. Naj le za nekaj ča- sa zopet pišem gospodični, kakor da bi se ne bilo nič dogodilo, in gotovo dobim dovoljen odgovor. Odgovoril sem dobri starki, da hočem to premisliti; kajti o svoji zaroči ji nisem hotel ničesar pra- viti.

(Dalje prihodnjé.)

Kogar ni več sram, ta je v re- snici izgubljen.

Mladenci pri 21 letih imajo več idealov kot idej.

Kdor skače pri pomislekih, bo razočaran pri padcu.

Včasih gre tudi kak resnič- ljuben mož loviti ribe.

Peljali smo se skozi mesto in mimo Tuilerij — vse mirno! Na Lafayettevom stanovanju so bila še vsa okna zaprta in straža je stala vsa zaspala pred vrati ge- nerala nar odbarnebe in zdrda nerala narodne prambe.

"Ne dohitijo ga več!" je rekel Fersen zmagovalno. Potem nama je podal roke in se poslovil s pri- jaznimi besedami.

XXXI.

Nasledki.

Po tej razburiljivi noči sem le- gel obleden na posteljo, da si ma- lo odpocijem. Okoli osme ure me je gospodar prišel buditi ter je vpil blede od strahu: "Kralj je pobegnil!"

"Naj! Saj so zadosti nesramno ravnali z njim," sem odgovoril.

"Toda vrnil se bo na čelu Av- strijev in bo razdejal Paris do- tal! Strašna državljanska vojska bo izbruhnila in v svoji lastni kr- vi bomo pomrli," je javkal mož.

"A kaj! Pustite me spat! Kralj je predober, da bi prečil le kapljo krvi!" Toda na spanje ni bilo misliti. Ves Paris je bil o- konci. Ustrelili so s kanonom, s katerim so ob nenavadnih dogod- kih klicali ljudi na noge. Vse se je obročevalo. Bilo je vrvenje, ka- kor bi kralj zares stal pred me- stom z vojsko 100.000 mož.

Hitel sem v našo vojašnico, ker se mi je zdelo verjetno, da bo mo- ral naš polk pod orožje. Morda je pustil kralj kakšna povelja zarj. Med potjo sem se moral smejati, kako se je javljal duh Pariškega

Podpisujte in kupujte bonde svobode!

Podpisujte in kupujte bonde svobode!

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjam znan- cem in prijateljem, da je dne 27. septembra, po enajst dnevni mu- čni bolezni "pljučnici", zaspala v gospodu moja ljubljena sopro- ga

Uršula Lepej.

Rajna je bila rojena v Černeči vasi, župnija sv. Križ pri Kosta- njevici pred 24 leti, in zapušča žalujočega moža Matevž Lepeja in dvoje nedoraslih otrok.

Pri tej priliki se zahvaljujem vsem mojim znanec in prijate- ljem, ki so me obiskali in tolažili v tej hudi preizkušnji. Posebna pa hvala družini Martin Kučič, Mate Kragulj in obema Joe Šin- tičema, kakor tudi društvu "Ma- rije Pomagaj" št. 78 K. S. K. J., iskreno zahvalo, za njih izkazano sožalje, povodom tako nepriča- kovanega udara, ali smrti moje ljubljene žene in skrbne matere mojih nedolžnih otrok.

Pokojnico priporočam v mo- ltev in blag spomin.

Zalujoči mož:

Matevž Lepej.
1538 W. 19. Str.
Chicago Ill., 4. oktobra 1918.

Kupujte Vojno varčevalne znamke!

TELEFON CANAL 6027

Frank Grill's Dairy
Prva slovensko-hrvaška MLEKARNA

1818 W. 22nd Street Chicago, Illinois.

Se priporoča slovenskim in hrvaškim gospodinjam slovenske čikaške nasebine.

Mleko razvažam strankam po hišah točno vsak dan.
Z veseloštopovajem Frank Grill, slovensko-hrvaški mlekar

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, kuverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kakre druge tiskovine, obrnite se na največjo slovensko unijsko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta Vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osebito vam priporočamo zelo pripravne Vplačilne knjižice za člane in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za bla- gajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter po- botnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno na- tačen pregled števila članov po skladih, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzro- ka, ker znanost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povisane cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper dragoje na vseh številnih potrebnih naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji stebel in morali smo cene nekoliko povisati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče dragoje v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

Pročere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lum- bago, otrplosti glečnejev in drugih, najhitrejša in gotova pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnenje živcev in za ma- zanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Liniment

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kož- nih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kož- nih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH:
GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER CO.
Manufacturing Chemists
1333-1343 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILLINOIS.

POD VLADNIM NADZORSTVOM ZEDINJENIH DRŽAV.

Ustanovljena leta 1857

Nacionalizirana leta 1864

ŽE 60 LET

je ta banka varno čuvala in držala prihranke ljudstva našega mesta. Ustanovljena je bila leta 1857. Sedaj ima že 14,000 ulagateljev. Njeno skupno premoženje, ali imetje znaša nad \$8,500,000.00. Preostanek glavnice in čisti dobiček znaša nad \$550,000.00, kar se drži v poseb- nem zaščitenem skladu.

Naložite torej Vaše prihranke v
NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI BANKI V JOLLETU.

3% Narastle obresti se polletno pripisujejo k glavnici, **3%** ali pa izplačujejo na hranilne uloge od \$1.00 naprej.

FIRST NATIONAL BANK OF JOLIET.
Joliet, Illinois.
"LJUDSKA BANKA".

MARIJA SLUGA
1828 W 22nd St.
Chicago, Ill.
Telephone Canal 4726
Izkušena in s držav- nim dovoljenjem potrjena
BABICA
se uljudno priporoča slo- venskim in hrvaškim že- nam in ovrskim Slo- venskam.

Tvrška E. Bachman, inkorp.
ZASTAVE, REGALIJE IN RA- ZNE DRUŠTVENE POTREB- ŠČINE.
2107 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill
Telefon: Lawndale 441.

TISKOVINE

Posebne cene za slavna društva, cerkvene in šolske upravitelje, trgovce in zasebnike.

500 papirjev \$2.00
500 kuvert 1.75
250 vel. kuvert 1.75
500 vstopnic 1.50
Bolniške liste, nakaznice in pobotnice po istotako niski ceni.

Pišite nam za ceno predno naročite pravila in tiskovine kje drugje.
AMERIŠKI SLOVENEK,
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.